

IPA komponenta IV - Razvoj ljudskih potencijala
Lokalna partnerstva za zapošljavanje - faza 3

ANALIZA TRŽIŠTA RADA

Šibensko-kninske
županije i preporuke za
usklađivanje ponude i
potražnje



Ovaj projekt financiraju Europska unija
i Ured za udruge Vlade RH



Organizacija za
građanske inicijative

Ured Drniš
Kralja Zvonimira 10
22 320 Drniš
tel: 022 / 888 – 606
tel/fax: 022 / 888 – 607
Web: www.ogi.hr
Email: ogi2@sj.t-com.hr



Udruga
Zvonimir

VII Gardijske brigade 13
22300 Knin

Tel: 022/662.554
Fax: 022/664.908

Email: zvonimir@zvonimir.hr



HZZ
– Područna služba
Šibenik

Matije Gupca 42A
22 000 Šibenik

tel: 022/201 111
fax: 022/201 118



Pučko otvoreno učilište
Knin

4. Gardijske Brigade bb
22 300 Knin

Telefon/fax: 022/662–400
Email: pou-knin@pou-knin.hr

IPA komponenta IV - Razvoj ljudskih potencijala
Lokalna partnerstva za zapošljavanje - faza 3

ANALIZA TRŽIŠTA RADA

Šibensko-kninske
županije i preporuke za
usklađivanje ponude i
potražnje



Ovaj projekt financiraju Europska unija
i Ured za udruge Vlade RH



Organizacija za
građanske inicijative

Ured Drniš
Kralja Zvonimira 10
22 320 Drniš
tel: 022 / 888 – 606
tel/fax: 022 / 888 – 607
Web: www.ogi.hr
Email: ogi2@sl.t-com.hr



Udruga
ZvoniMir

VII Gardijske brigade 13
22300 Knin

Tel: 022/662.554
Fax: 022/664.908

Email: zvonimir@zvonimir.hr



HZZ
– Područna služba
Šibenik

Matije Gupca 42A
22 000 Šibenik

tel: 022/201 111
fax: 022/201 118



Pučko otvoreno učilište
Knin

4.Gardijske Brigade bb
22 300 Knin

Telefon/fax: 022/662–400
Email: pou-knin@pou-knin.hr

Izdavač: Organizacija za građanske inicijative



Ured Osijek

K.P. Svačića 36, 31 000 Osijek

Tel: 031 / 582 – 290

Fax: 031 / 582 – 291

e-mail: ogi@os.t-com.hr



Ured Drniš

Kralja Zvonimira 10, 22 320 Drniš

Tel: 022 / 888 – 606

Fax: 022 / 888 – 607

e-mail: ogi2@si.t-com.hr

www.ogi.hr

Za izdavača:

Branislav Vorkapić - izvršni direktor

Aleksandra Janjić, dipl. iur. - razvojna direktorica

Urednik: Petar Tomić

Priprema i tisak: Grafika d.o.o., Osijek, 2012.

Ovaj priručnik je nastao uz financijsku potporu Europske unije i Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske. Za sadržaj priručnika odgovorna je Organizacija za građanske inicijative i ni u kojem slučaju se ne može uzeti u obzir kao stav Europske unije i Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.



URED ZA UDRUGE

Ovaj projekt financiraju Europska unija
i Ured za udruge Vlade RH



Organizacija za
građanske inicijative

Ured Drniš
Kralja Zvonimira 10
22 320 Drniš
tel: 022 / 888 – 606
tel/fax: 022 / 888 – 607
Web: www.ogi.hr
Email: ogi2@si.t-com.hr



Udruga
Zvonimir

VII Gardijske brigade 13
22300 Knin
Tel: 022/662.554
Fax: 022/664.908
Email: zvonimir@zvonimir.hr



HZZ
- Područna služba
Šibenik

Matije Gupca 42A
22 000 Šibenik
tel: 022/201 111
fax: 022/201 118



Pučko
otvoreno učilište
Knin

4.Gardijske Brigade bb
22 300 Knin
Telefon/fax: 022/662-400
Email: pou-kinin@pou-kinin.hr

SADRŽAJ

UVOD	4
1. METODOLOGIJA	6
2. OSNOVNA ANALIZA	10
2.1. OPĆI PODACI O ŠIBENSKO-KNINSKOJ ŽUPANIJI	10
2.2. STANOVNIŠTVO	11
2.2.1. Demografski trendovi	13
2.2.2. Dobno-spolna struktura stanovništva ŠKŽ	15
2.2.3. Obrazovna struktura stanovništva ŠKŽ	16
2.3. STANJE NA TRŽIŠTU RADA ŠKŽ – ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST	17
2.3.1. Zaposlenost	17
2.3.2. Nezaposlenost	19
2.4. OBRAZOVANJE	24
2.5. OPĆA GOSPODARSKA SITUACIJA	36
2.5.1. Pregled značajnijih gospodarskih sektora u ŠKŽ	37
2.6. PROFILI I POTREBE POSLODAVACA	38
2.7. SOCIJALNA SLIKA ŽUPANIJE	49
2.8. CIVILNO DRUŠTVO	50
3. ANALIZA STANJA, RAZRADA I PREPORUKE	54
LITERATURA/IZVORI	62
OGI PUBLIKACIJE	63
OGI USLUGE I CONSULTING	65

UVOD

Organizacija za građanske inicijative (OGI) započela je 27. siječnja 2011. godine provedbu projekta „Partnerstvom do zaposlenja“ kojeg financira Europska unija iz sredstava programa „Lokalna partnerstva za zapošljavanje – faza 3“, u sklopu IV. komponente IPA-e – Razvoj ljudskih potencijala. Ukupna vrijednost projekta iznosi 92 614,08 EUR. Provedba projekta trajat će 12 mjeseci, a aktivnosti projekta provodit će se na području Šibensko-kninske županije.

Partneri na provedbi projekta su Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Šibenik, Udruga „Zvonimir“ i Pučko otvoreno učilište iz Knina.

Opći cilj projekta je razvoj ljudskih potencijala u Šibensko-kninskoj županiji sa ciljem poticanja lokalnog zapošljavanja kroz partnerski pristup.

Specifični ciljevi:

1. Poticanje multiinstitucionalnog pristupa u izradi i implementaciji aktivnih politika na tržištu rada Šibensko-kninske županije.
2. Stvaranje uvjeta za adekvatne usluge, usmjeravanje i savjetovanje te povećanje mogućnosti zapošljavanja marginaliziranih grupa

Projekt će se provoditi kroz niz različitih aktivnosti: informiranje javnosti o projektu, osnivanje Mreže institucija, poduzeća i nevladinih udruga koje pružaju usluge usmjerene na smanjenje dugotrajne nezaposlenosti, jačanje kapaciteta članova Mreže kroz organiziranje radionica usmjerenih na bolje korištenje EU fondova i o socijalnom poduzetništvu te tehnička podrška članovima Mreže, izrada Analize tržišta rada Šibensko-kninske županije i preporuka u cilju usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada, poboljšanje pristupa informacijama nezaposlenima o potencijalnim radnim mjestima i načinima predstavljanja pri traženju zaposlenja kroz savjetovanje i informiranje nezaposlenih, poboljšanje društvenih vještina i vještina za traženje posla dugotrajno nezaposlenih kroz organiziranje radionica, poboljšanje motivacije za cjeloživotno učenje kroz provedbu kampanje „Uvijek je pravo vrijeme za učenje“

Rezultati koje očekujemo na kraju projekta su:

- Formirana Mreža institucija, poduzeća i nevladinih udruga koje pružaju usluge u cilju smanjenja dugotrajne nezaposlenosti,
- Ojačani kapaciteti članova Mreže,
- Izrađena analiza tržišta rada Šibensko-kninske županije i preporuke u svezi usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada,
- Poboljšan pristup informacijama o potencijalnim radnim mjestima te načinima predstavljanja poslodavcu,
- Poboljšane društvene vještine i vještine traženja posla dugotrajno nezaposlenih



1. METODOLOGIJA

Preporuke za usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada Šibensko-kninske županije nastale su nakon procesa istraživanja i proučavanja trenutne situacije na tržištu rada u našoj županiji te tijekom šest održanih radnih sastanaka članova Mreže na kojima su diskusijama i promišljanjem svoj konačni oblik dobile u vidu tablice relevantnih čimbenika za koje članovi Mreže smatraju da trebaju biti istaknuti kao ključni. Tablica „Izazovi, simptomi i preporuke“ (str. 59) je načinjena s ciljem da se na jednom mjestu definiraju izazovi, uoče simptomi trenutnog stanja te daju preporuke u svrhu prevladavanja uočenih nedostataka.

Svrha analize i preporuka jest da se potaknu dionici u zajednici u svrhu kontinuiranog razvoja aktivnosti kako bi se iskoristili potencijali i uloge svakog od njih u cilju poboljšanja situacije na tržištu rada ovoga područja, koje je iznimno pogođeno naslijeđem bliže ratne prošlosti, posljedicama globalne recesije ali i nesklonošću kulturi cjeloživotnog učenja, odnosno slabo razvijenoj svijesti o potrebi stalnog usavršavanja. Kultura rada, relativno inertno školstvo, nedostatak inovacija i tržište rada zasićeno određenim generiranim profilima rezultiraju neravnotežom u ponudi i potražnji na tržištu, te će vjerojatno duži vremenski proces biti potreban kako bi se postigla situacija ravnomjernijeg rasporeda ponude i potražnje a s tim i sređivanje situacije na tržištu rada.

Koristeći se rezultatima ovih istraživanja i proučavanja cjelovite trenutne slike Šibensko-kninske županije, identificirano je jedanaest izazova čijim bi se eventualnim rješavanjem započeo proces konsolidiranja tržišta rada na ovom području. Svjesni da se na neke čimbenike ne može utjecati (vanjski, makroekonomski i nepredvidivi trendovi), opet smo uvjereni da se pojačanom mobilnošću dionika mogu ublažiti efekti dugotrajne krize a situacija na tržištu rada dovesti do formiranja kritične mase koja će inicirati početnu stabilnost s tendencijom na dugotrajnije djelovanje.

Preporuke koje slijede napisane su stoga iz perspektive članova Mreže koji dolaze iz različitih sektora. Multisektorski pristup je jedini jamac za



pokretanje promjena u zajednici, a proaktivnim djelovanjem svih dionika osigurava se relativno rastećenje područja u kojima je došlo do neravnomjernosti u smislu rasporeda segmenata neophodnih za održivo funkcioniranje ravnoteže ponude i potražnje na tržištu rada.

Pod ciljevima analize dostupnih podataka za Šibensko-kninsku županiju podrazumijevamo:

- ispitivanje omjera između ponude i potražnje na tržištu rada,
- pripremanje podloge za pobliže utvrđivanje neusklađenosti u strukturi ponude i potražnje
- utvrđivanje metodologije koja će moći poslužiti za daljnju razradu i deriviranje preporuka
- situacija na tržištu rada.

U svrhu stjecanja jasnije slike o trenutačnim potencijalima županije, kao i ograničavajućim čimbenicima, radna grupa je provela i swot analizu s fokusom na postojeće tržište rada .

Najveći dio podataka pribavljen je desktop research metodom, a oni su zatim analizirani putem diskusija i radom u malim grupama tijekom 6 sastanaka radne grupe članova Mreže koji su se održavali tijekom listopada, studenog i prosinca 2011. Na tim radnim sastancima članovi radne grupe su zamoljeni da preispitaju izazove u odnosu na situaciju koju smo dokumentirali statističkim podacima i prikazom općeg stanja u ŠKŽ (demografski fakti, obrazovna struktura i obrazovanje i tržište rada) te da predlože

praktična rješenja koja bi se mogla koristiti u budućnosti.

Kako bi preporuke bile usklađene sa strategijama i dokumentima na nacionalnoj, odnosno regionalnoj razini, a samim time u skladu sa strategijama i dokumentima EU, u procesu nastanka ovog dokumenta konzultirani su i slijedeći materijali:

- Smjernice za provedbu Strategije Europa 2020.
- Brugges Communiqué – Izjava iz Bruggesa
- OP razvoja ljudskih potencijala
- Strategija razvoja sustava strukovnog obrazovanja u RH
- Nacionalni plan za poticanje zapošljavanja 2011.-2012. – prioriteti i mjere
- Nacionalni plan za poticanje zapošljavanja 2011.-2012.
- Nacionalni provedbeni plan za socijalno uključivanje 2011.-2012.
- Nacionalni program za mlade 2009.-2013.
- Prvi rezultati popisa stanovništva RH 2011.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala ŠKŽ 2011.-2013.
- Razvojna strategija ŠKŽ
- Mjesečni statistički bilten HZZ PS ŠIBENIK
- Ankete poslodavaca 2011. – HZZ PS Šibenik
- Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja – HZZ

Polazišna pitanja u razradi:

identificiranje ključnih djelatnosti u odnosu na postojeće resurse i tradiciju te njihova perspektiva u svjetlu gospodarskih trendova posljednjih godina

zastupljenost i raspored zanimanja prema obrazovnim sektorima u ključnim i ostalim granama djelatnosti

u kojoj mjeri ponuda obrazovnih programa (formalno obrazovanje, mogućnosti prekvalifikacije.) pokriva potražnju za ovim zanimanjima na području ŠKŽ

U pristupu razradi služimo se izvorima podataka koji nam daju sliku trenutnog stanja te tako služe kao polazište i za procjenu potencijalne buduće potražnje za radom u županiji, kao i procjenu prirodne zamjene starijih zaposlenika mladim radnicima na istim zanimanjima.



A magnifying glass is positioned over a document that features a line graph. The graph shows a fluctuating line with several peaks and troughs. The background is a light blue color with a subtle grid pattern. The magnifying glass is held at an angle, focusing on a specific part of the graph.

2. OSNOVNA ANALIZA

2.1. OPĆI PODACI O ŠIBENSKO-KNINSKOJ ŽUPANIJI

Šibensko-kninska županija smještena je u sredini hrvatske obale. Ukupna površina županije iznosi 5670 km². To uključuje 2 994 km² kopnene površine, odnosno 5,3% hrvatskog kopnenog teritorija, i otočno područje s morem, koje se proteže na 2 676 km², odnosno na 8,6% teritorija hrvatskog obalnog mora. Županija na istoku graniči s Bosnom i Hercegovinom, a na zapadu tvori dio jadranske morske granice sa Italijom. Na sjeveru je Zadarska županija, a na jugu Splitsko-dalmatinska.

Županija danas obuhvaća 20 jedinica lokalne samouprave. Od toga pet jedinica lokalne samouprave čine gradovi: Skradin, Vodice, Šibenik, Drniš i Knin. Preostalih 15 jedinica lokalne samouprave čine općine: Murter-Kornati, Tribunj i Bilice, Pirovac, Tisno, Primošten, Rogoznica, Promina, Ružić, Unešić, Kištanje, Ervenik, Kijevo, Biskupija i Cijvljane.

2.2. STANOVNIŠTVO

U Šibensko-kninskoj županiji živi 109.320 stanovnika (popis stanovništva 2011). To je za 3,16% manje u odnosu na popis stanovništva iz 2001. (112.891 stanovnika). Županijska gustoća naseljenosti pala je s 38 stanovnika po km² na 36 stanovnika po km². Prosječna gustoća stanovništva u Hrvatskoj iznosi 75,4 stanovnika po km², pa je Šibensko-kninska županija jedna od najrjeđe naseljenih županija u Hrvatskoj. Šibensko-kninska županija se stoga suočava sa velikim demografskim izazovom u održavanju sadašnjeg broja stanovnika tj. Zaustavljanju daljnjeg pada broja stanovnika.

Prema popisu iz 2011. u obalnom području županije živi 75.000 stanovnika što je 68,61% od ukupnog broja stanovništva županije. Obalno područje je najnaseljenije područje u županiji. Gotovo 50% stanovništva županije (49.000) živi na području Grada Šibenika. Gustoća stanovništva u nekim obalnim područjima raste zahvaljujući useljavanju i izgradnji. Porast stanovništva zabilježen je u obalnim naseljima Vodice, Pirovac, Primošten, Rogoznica i Bilice.

Prema popisu iz 2011. u unutrašnjosti županije živi oko 35.000 stanovnika (31,39% od ukupnog broja stanovništva). Negativan populacijski trend u ovom dijelu županije je započeo prije domovinskog rata, te se nastavio nakon njegova završetka. Starenje stanovništva, napuštanje sela i velika područja neobrađene i zapuštene zemlje karakteriziraju unu-





trašnjost županije. Dolazak hrvatskih doseljenika iz drugih dijelova bivše države i povratak izbjeglica nije uspio promijeniti opći trend.

Stanovništvo otoka se smanjilo za 25.4% u posljednjih 30 godina te se sadašnji broj stanovnika županijskih otoka kreće oko 1.000. Otoki koji nemaju dobru vezu s kopnom doživljavaju ozbiljan problem iseljavanja. Otok Murter zadržao je stanovništvo zahvaljujući mostu s kopnom. Stalno iseljavanje mladih znači da stanovništvo županije ubrzano stari.

Prosječna starost stanovništva u županiji kreće se oko 41 dok je na razini Hrvatske 39.

Postotak osoba mlađih od 20 godina u županiji je ispod četvrtine ukupnog broja što pokazuje da je Šibensko-kninska županija u razini Hrvatskog prosjeka. Daljnje smanjenje broja stanovnika mlađih od 20 godina će imati ozbiljne posljedice na radnu snagu u županiji.

Postotak aktivnog stanovništva u Hrvatskoj je oko 44%, dok se u Šibensko-kninskoj županiji kreće oko 40%.

Demografska karakteristika jedinstvena za Šibensko-kninsku županiju jest prisutnost velike populacije Hrvata prognanika koji su doselili iz drugih dijelova bivše Jugoslavije. Iako imaju hrvatsko državljanstvo, karakteriziraju ih određena socijalno-ekonomska obilježja koja se razlikuju od izvornog predratnog lokalnog stanovništva. Većina ovog sta-

novništva se doselila u Knin, Kistanje i Biskupiju. Od oko 12.500 hrvatskih doseljenika u Šibensko-kninskoj županiji, procjenjuje se da više od 60% obitelji ovisi o socijalnoj pomoći, dok ostalih 40% čine manje od 10% aktivnog zaposlenog stanovništva.

Među doseljenicima je i velika populacija starih ljudi, što umanjuje mogućnosti zapošljavanja. Tu situaciju pogoršava tendencija poslodavaca da radije zapošljavaju starosjedioce nego one koji su se doselili te nedostatak odgovarajućih vještina ili obrazovnih kvalifikacija u doseljeničkoj zajednici. Mnogi se doseljenici za prihode oslanjaju na sezonsko zapošljavanje i na rodbinu iz inozemstva. Socijalna pomoć postaje najčešće korištena alternativa.

Broj povratnika u županiji je velik, te je značajan na razini Hrvatske jer čini skoro 13% ukupnog povratka. Šibensko-kninska županija je treća po redu (nakon Sisačko-moslavačke i Vukovarsko-srijemske) po broju povratka na svoje područje. Do 01. lipnja 2005., 43.368 osoba se vratilo na područje županije. Ovi povratnici su većim dijelom Srbi koji su se vratili iz Srbije i Bosne i Hercegovine (23.166 osoba), te Hrvati koji su tijekom Domovinskog rata bili prognani u druge dijelove Hrvatske (20.202 osoba).

2.2.1. Demografski trendovi

Veoma loše demografsko stanje prikazuje trend 15 općina u Šibensko-kninskoj županiji gdje jedna općina stagnira, dvije depopuliraju, dvije izrazito depopuliraju, a čak devet izumire.



Tablica 1. Demografski trendovi na području Županije u razdoblju 2005.–2009.

2005. – 2009.	Živorodeni	Umrli	Prirodno kretanje	Trend
Šibensko-kninska županija	4778	7374	-2596	izrazita depopulacija
Gradovi	3700	4993	-1293	depopulacija
Drniš	325	707	-382	izumiranje
Knin	781	828	-47	stagnacija
Skradin	161	367	-206	izumiranje
Šibenik	2012	2672	-660	depopulacija
Vodice	421	419	2	stagnacija
Općine	1078	2381	-1303	izumiranje
Bilice	122	111	11	stagnacija
Biskupija	51	213	-162	izumiranje
Civljane	4	38	-34	izumiranje
Ervenik	18	151	-133	izumiranje
Kijevo	11	83	-72	izumiranje
Kistanje	120	341	-221	izumiranje
Murter-Kornati	107	145	-38	depopulacija
Pirovac	83	106	-23	depopulacija
Primošten	107	186	-79	izrazita depopulacija
Promina	42	147	-105	izumiranje
Rožznica	70	162	-92	izumiranje
Ružić	72	173	-101	izumiranje
Tisno	126	251	-125	izrazita depopulacija
Tribunj	80	104	-24	depopulacija
Unešić	65	170	-105	izumiranje

Izvor: DZS RH

Uzevši u obzir da je u razdoblju od 2005. do 2009. broj umrlih veći od broja živorođenih za 35,2%, može se zaključiti da dok većina općina demografski izumire, županija u cjelini izrazito depopulira.

Prema podacima Državnog Zavoda za statistiku, Šibensko-kninska županija u razdoblju od 2005.-

2009. godine bilježi pozitivni migracijski saldo. Pozitivni saldo se ostvaruje u odnosu na inozemstvo, ali se najveći broj doseljenih stanovnika u županiju odnosi na unutarnju migraciju, odnosno na dolazak stanovništva iz drugih krajeva Republike Hrvatske. Međutim, treba naglasiti da je od 2009. godine došlo do negativnog migracijskog salda, prije svega

kao posljedica manjeg useljavanja, a istovremenog znatno većeg iseljavanja stanovništva u inozemstvo. Razlozi promjene migracijskog trenda u 2009. godini u odnosu na prethodne godine najvjerojatnije su posljedica gospodarske krize koja je zahvatila sveukupno područje Republike Hrvatske.

Očekivano trajanje života stanovnika u Šibensko-kninskoj županiji iznosi 77 godina (u RH 74,58 godina).

Tablica 2. Prirodni prirast i migracijski saldo u Šibensko-kninskoj županiji u razdoblju od 2005. – 2009.

God	Stanovništvo procjena sredinom godine	Živo-rođeni	Umrli	Prirodni prirast	Doseljeni		Odseljeni		Migracijski saldo
					Iz druge županije	Iz inozemstva	U drugu županiju	U inozemstvo	
2005	113 960	954	1495	-541	1057	790	874	259	714
2006	114 200	905	1476	-571	1187	887	905	247	922
2007	114 386	914	1445	-531	986	770	968	362	426
2008	114 283	997	1 467	-470	932	871	838	483	482
2009	114 122	1008	1491	-483	840	438	822	800	-344

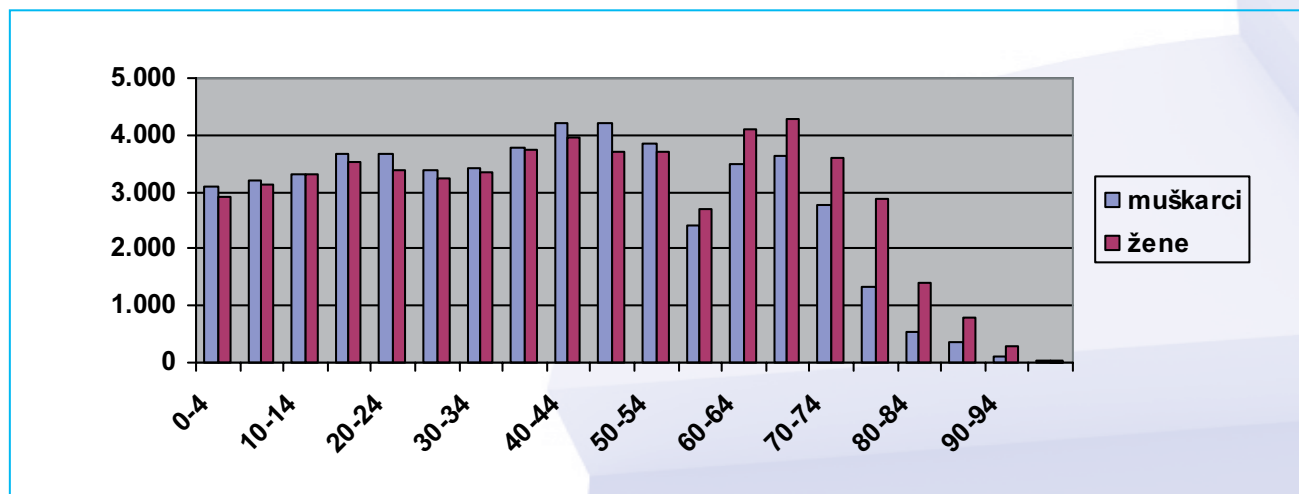
Izvor: DZS RH

2.2.2. Dobno-spolna struktura stanovništva ŠKŽ

Govoreći o dobno-spolnoj razdiobi stanovništva, na *Grafikonu 1.* se uočava regresivni ili kontraktivni tip dobne strukture. On je okarakteriziran niskim udje-

lom djece s obzirom na stanovništvo srednje dobi, što uzrokuje nizak, opadajući prirodni prirast i pokazuje proces depopulacije.

Grafikon 1. Dobno – spolna razdioba stanovništva Županije



Izvor: DZS RH

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prosječna starost stanovništva županije iznosi 41,1 godinu, što je iznad hrvatskog prosjeka od 39,3 godine. Gledajući, pak, indeks starosti kod kojeg nam granična vrijednost od 100 govori da na svakog starog stanovnika dolazi jedan mladi, on je, isto tako, zabrinjavajući jer u Šibensko–kninskoj županiji iznosi 113. Republički prosjek je i u ovom slučaju niži od županijskog i iznosi 90,7. Još samo 4 županije imaju indeks veći od 100 (Sisačko-moslavačka, Ličko-senjska, Primorsko-goranska i Karlovačka).

2.2.3. Obrazovna struktura stanovništva ŠKŽ

Obrazovna struktura stanovništva starijeg od 15 godina (Tablica 3.) ukazuje na širi problem, jer je po europskim standardima Hrvatska ispod prosjeka. No u Šibensko–kninskoj županiji on je još niži. To se prvenstveno očituje u udjelu stanovništva bez škole (RH 2,86%, a Županija 7,89%) i nešto manjim udjelom onih s osnovnom. Po zanatima, KV, VKV i 1 – 3 razreda osnovne škole, Šibensko–kninska županija bilježi nešto veći udio. Srednje, gimnazijsko, više i visoko obrazovanje je u granicama s republičkim prosjekom.

Tablica 3. Postotak stanovništva starijeg od 15 godina prema završenoj školi: RH i Županija (2001. god.)

	Bez Škole	1 – 3 osnovne	4 – 7 osnovne	Osnovna škola	Zanati, KV, VKV	Srednja	Gimnazija	Viša SS	Visoka SS	Mr.sc.	Dr.sc.
RH	2,86	4,52	11,24	21,75	27,24	15,03	4,8	4,08	7,27	0,34	0,2
ŠKŽ	7,89	6,24	10,46	17,96	29,25	14,45	3,65	3,84	5,45	0,12	0,04

Izvor: DZS RH

2.3. STANJE NA TRŽIŠTU RADA ŠKŽ – ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST

2.3.1. Zaposlenost

Tablica 4. Zaposleni u ŠKŽ i RH od 2005.-2010.

Godina	Zaposleni u ŠKŽ
2005	28.319
2006	28.576
2007	28.767
2008	29.955
2009	29.478
2010	27.194

Izvor: DZS



Tablica 5. Zaposleni u ŠKŽ po gospodarskim granama i poslovnim subjektima na dan 31.03. 2010.

	Zaposleni u Šibensko-kninskoj županiji	U pravnim osob.	U obrtu i djelat. slob. profes.
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo i ribarstvo	123	281
B	Rudarstvo i vađenje	48	7
C	Prerađivačka industrija	3.293	631
D	Opskrba el.energijom,plinom, parom i klimatizacija	535	-
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	676	1
F	Građevinarstvo	1.017	716
G	Trgovina na veliko i malo, popravak...	3.140	1.010
H	Prijevoz i skladištenje	1.390	315
I	Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1.038	1.196
J	Informacije i komunikacije	214	6
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	579	30
L	Poslovanje nekretninama	224	13
M	Stručne znanstvene i tehničke djelatnosti	413	490
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	387	64
O	Javna uprava, obrana, socij. osiguranje	3.094	372
P	Obrazovanje	2.346	18
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1.838	571
R	Umjetnost, zabava i rekreacija.	696	20
S	Ostale uslužne djelatnosti	217	532
	Djelatnost kućanstava kao poslodavca koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	99
	Nerazvrstani prema djelatnostima	-	3
	Ukupno:	21.268	5.896

Izvor: Zaposleni u pravnim osobama po županijama, Statistička izvješća, str 122;

Zaposleni u obrtu i djelatnostima slobodnih profesija, Statistička izvješća, str 110;111

2.3.2. Nezaposlenost

Krajem listopada 2011. u Hrvatskome zavodu za zapošljavanje – Područna služba Šibenik, evidentirano je ukupno 7.430 nezaposlenih osoba od čega u:

Ispostavi Šibenik: 3.558 osoba,
 Ispostavi Knin: 2.353 osobe,
 Ispostavi Vodice: 831 osoba,
 Ispostavi Drniš: 688 osoba.

U odnosu na prethodni mjesec, broj nezaposlenih osoba u PS Šibenik veći je za 11,5%, dok je u odnosu na isti mjesec prošle godine broj nezaposlenih manji za 5,8 %.

U odnosu na prethodni mjesec sve ispostave bilježe rast nezaposlenih : Ispostava Šibenik (16,4%), Ispostava Knin (6,7%), Ispostava Vodice (19,5%) te Ispostava Drniš (2,1%).

Tablica 6/6a. **Nezaposleni po ispostavama u ŠKŽ (listopad 2011.)**

ISPOSTAVA	STRUKTURA NEZAPOSLENIH OSOBA PREMA RAZINI OBRAZOVANJA PO ISPOSTAVAMA KRAJEM LISTOPADA 2011 .																							
	UKUPNO			Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike			SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina			Gimnazija			Viša škola, i. stupanj fakulteta i stručni studij			Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat		
	U	M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž	U	M	Ž
DRNIŠ	688	280	408	13	4	9	114	47	67	294	123	171	184	68	116	24	10	14	27	13	14	32	15	17
KNIN	2.353	1.136	1.217	64	20	44	910	444	466	810	417	393	423	200	223	51	22	29	66	20	46	29	13	16
ŠIBENIK	3.558	1.667	1.891	74	43	31	629	304	325	1.369	731	638	907	354	553	107	42	65	190	87	103	282	106	176
VODICE	831	366	465	5	2	3	143	55	88	330	186	144	253	93	160	19	5	14	35	10	25	46	15	31
UKUPNO	7430	3449	3981	156	69	87	1796	850	946	2803	1457	1346	1767	715	1052	201	79	122	318	130	188	389	149	240

T-8 NEZAPOSLENOST I ZAPOŠLJAVANJE PO ISPOSTAVAMA KRAJEM LISTOPADA 2011.

	PS ŠIBENIK	DRNIŠ	KNIN	ŠIBENIK	VODICE
nezaposlene osobe ukupno	7430	688	2353	3558	831
od toga muškarci	3.449	280	1.136	1667	366
od toga žene	3.981	408	1.217	1891	465
bili zaposleni	1341	61	233	824	223
osobe koje prvi put traže zaposlenje	1079	118	459	423	79
novoprijavljene osobe	1569	89	284	949	247
zaposlene osobe s evidencije	288	20	63	168	37
brisani iz evidencije iz ostalih razloga	469	23	128	249	69
nezaposleni hrvatski branitelji	601	52	56	404	89
korisnici novčane naknade	1458	109	211	964	174
prijavljene potrebe za radnicima	368	33	81	234	20
realizirane potrebe za radnicima	395	35	67	249	44

Izvor: HZZ, PS Šibenik

Tablica 7. Struktura nezaposlenih osoba prema razini obrazovanja

Razina obrazovanja	UKUPNO	MUŠKARCI	ŽENE
Bez škole i nezavršena osnovna škola	156	69	87
Osnovna škola	1.796	850	946
SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike	2.803	1.457	1.346
SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina	1.767	715	1.052
Gimnazija	201	79	122
Viša škola, I. stupanj fakulteta i stručni studij	318	130	188
Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat	389	149	240
UKUPNO	7.430	3.449	3.981

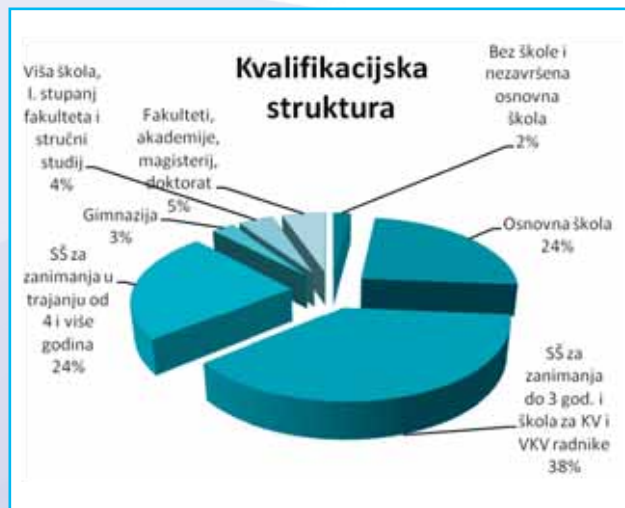
Izvor: HZZ, PS Šibenik

U obrazovnoj strukturi nezaposlenih osoba najbrojnije su bile osobe sa završenom srednjom školom za zanimanja u trajanju do 3 godine i ško-

lom za KV i VKV radnike (2.803 osobe ili 38%). Podjednako su zastupljene osobe s osnovnom školom i oni sa srednjom školom u trajanju 4 i

više godina. Zamjetan je veći broj žena u udjelu nezaposlenosti.

Grafikon 1. Struktura nezaposlenih osoba prema razini obrazovanja



Izvor: HZZ, PS Šibenik

Struktura nezaposlenih osoba prema spolu

Od ukupnog broja nezaposlenih osoba u listopadu 2011. godine, evidentirano je 3.981 žena, što je 54% u ukupnoj nezaposlenosti, te 3.449 muškaraca ili 46% u ukupnoj nezaposlenosti.

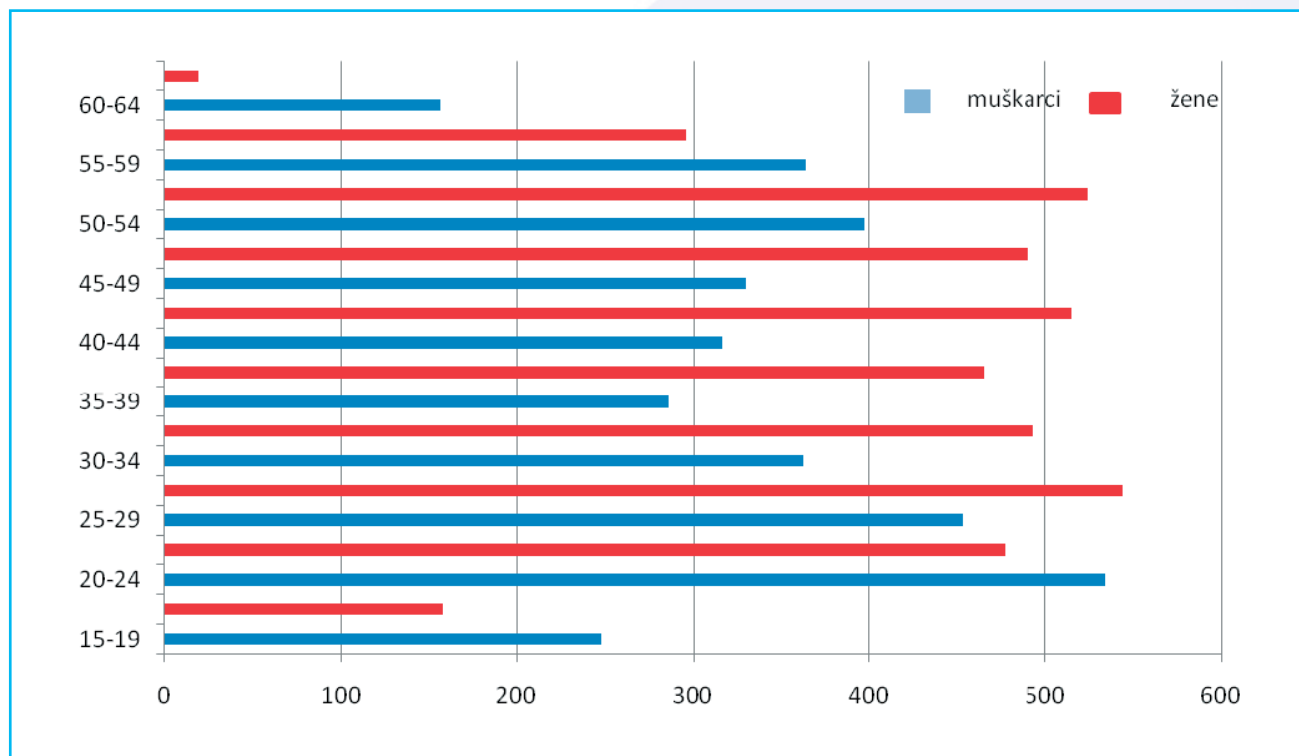
Struktura nezaposlenih osoba prema dobi

U skupini nezaposlenih osoba – njih 406 (5,5%) u dobi je od 15 do 19 godina, 1.011 osoba (13,6%) u dobi je od 20 do 24 godine, 997 osoba (13,4%)

od 25 do 29 godina, 856 osoba (11,5%) od 30 do 34 godine, 751 osoba (10,1%) od 35 do 39 godina, 832 osobe (11,2%) od 40 do 44 godine, 820 osoba (11%) od 45 do 49 godina, 921 osoba (12,4%) od 50 do 54 godine, 660 osoba (8,9%) od 55 do 59 godina, te 176 osoba (2,4%) preko 60 godina.

Dakle, najzastupljenija je dobna skupina od 20 do 24 godine (1.011 osoba ili 13,6 %). Zamjetna je veća nezaposlenost ženske populacije.

Grafikon 2. Struktura nezaposlenih po dobi



Izvor: HZZ, PS Šibenik

Novoprijavljene nezaposlene osobe

U listopadu 2011. evidentirano je 1.569 novoprijavljenih nezaposlenih osoba, što je 30 % više nego prethodni mjesec, te 13,2% više nego u listopadu prošle godine. Od ukupnog broja novoprijavljenih osoba, 850 ili 54,2 % su žene.

Najviše novoprijavljenih došlo je direktno iz radnog odnosa (1.192) i to najčešće zbog isteka rada zaposlenika na sezonskim poslovima (568 osoba), isteka rada radnika na određeno vrijeme (437 osoba), te zbog gospodarskih razloga (126 osoba).

Nezaposleni hrvatski branitelji

U listopadu 2011. evidentiran je 601 nezaposlen hrvatski branitelj, što je 10 % više nego prethodni mjesec, te 10 % manje nego u listopadu prošle godine.

Udio nezaposlenih hrvatskih branitelja u ukupnoj nezaposlenosti iznosi 8 %.

Tablica 8. Stanje nezaposlenosti po zanimanjima, travanj 2011.

Djelatnost	Nezaposleni u travnju 2011. po djelatnosti
(A) Poljoprivreda, lov i šumarstvo	195
(B) Rudarstvo i vađenje	25
(C) Prerađivačka industrija	1.042
(D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	5
(E) Opskrba vodom;uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	114
(F) Građevinarstvo	564
(G) Trgovina; popravak mot. voz. i predm. za kuć.	1467
(H) Prijevoz i skladištenje	205
(I) Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1391
(J) Informacije i komunikacije	53
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	52
(L) Poslovanje nekretninama	103
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	164
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	156
(O) javna uprava	269
(P) Obrazovanje	103
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	97
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	161
(S) Ostale uslužne djelatnosti	379
UKUPNO	6.545

Izvor: HZZ, PS Šibenik

2.4. OBRAZOVANJE

Na području županije za osnovnoškolsko obrazovanje postoji 21 matična škola (I-VIII razreda), 4 područne škole (I-VIII), 28 područnih škola (I-IV) i 2 glazbene škole. Sve osnovne škole na području županije zadnjih nekoliko godina bilježe značajan i konstantan pad broja učenika.

Od 2005.-2009. godine broj učenika u osnovnim školama županije je pao za 9% (pad za 839 učenika), te u školskoj 2009./10. godini je bilo upisano 9.089 učenika od čega je cca. pola djevojčica. Svake godine opada broj djece upisanih u osnovne škole.

Tablica 9. Učenici u osnovnim školama ŠKŽ

RAZRED	Broj učenika				
	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Ukupno I. - IV.	4988	4921	4653	4227	4094
Ukupno V. - VIII.	4940	4866	4899	5070	4995
Sveukupno I. - VIII.	9928	9473	9552	9151	9089

Izvor: Ured državne uprave u ŠKŽ, Služba za društvene djelatnosti

Tablica 10. Srednje škole – stanje po upisima u prve razrede i broj učenika završnih razreda u školskoj godini 2010./2011.

Naziv škole	Upisano u I razred 2010/2011	Učenici završnih razreda 2010/2011
Srednja škola Ivana Meštrovića Drniš		
Opća gimnazija	28	25
Elektrotehničar	18	11
Ekonomist	25	13
Prodavač		6
Poljoprivredni gospodarstvenik	5	4
Bravar		3
Elektroinstalater		9
Automehaničar	6	
Elektromehaničar	10	
Ukupno	92	71
Srednja strukovna škola Kralja Zvonimira Knin		
Računalni tehničar za strojarstvo	11	11
Tehničar za računalstvo	20	20
Tehničar za vozila i vozna sredstva	10	10
Elektroinstalater	11	6
Tokar	8	2
Elektromehaničar	11	6
Automehaničar	9	6
Monter suhe gradnje		3
Krojač		4
Frizer	14	9
Bravar	10	3
Kuhar	16	12
Konobar	11	8
Slastičar		5
Pekar	10	
Ukupno	141	105
Srednja škola Lovre Montija Knin		
Opća gimnazija	27	31
Jezična gimnazija	23	22

Ekonomist	21	17
Poljoprivredni tehničar opći	24	25
Prodavač	27	18
Ukupno	122	113
Gimnazija Antuna Vrančića Šibenik		
Opća gimnazija	55	81
Prirodoslovno-matematička gimnazija	28	28
Klasična gimnazija	27	
Jezična gimnazija	58	48
Ukupno	168	157
Glazbena škola Ivana Lukačića Šibenik		2
Glazbenik – program srednje škole	19	2
Glazbenik – pripremna naobrazba	9	9
Ukupno	28	11
Ekonomska škola Šibenik		
Ekonomist	56	60
Komercijalist	25	27
Upravni referent	27	29
Ukupno	108	116
Prometno-tehnička škola Šibenik		
Tehničar cestovnog prometa	28	23
Pomorski nautičar	26	12
Špeditersko-agencijski tehničar		15
Tehničar PT prometa	32	28
Vozač motornog vozila	22	29
Ukupno	108	107
Medicinska i kemijska škola Šibenik		
Medicinska sestra / tehničar opće zdravstvene njege	31	
Medicinska sestra / medicinski tehničar		29
Fizioterapeutski tehničar	28	17
Farmaceutski tehničar	32	27
Ukupno	91	73
Turističko – ugostiteljska škola Šibenik		
Hotelijersko-turistički tehničar	54	60
Turističko-hotelijerski komercijalist		26
Kuhar	24	26

Konobar	26	16
Ukupno	104	128
Tehnička škola Šibenik		
Tehničar za brodstrojarstvo	14	13
Računalni tehničar za strojarstvo	14	18
Elektrotehničar	50	29
Tehničar za računalstvo		30
Arhitektonski tehničar	28	26
Ukupno	106	116
Srednja strukovna škola Šibenik		
Poljoprivredni tehničar - fitofarmaceut		7
Agroturistički tehničar	28	16
Kozmetičar	24	22
Prodavač	23	17
Stolar	5	6
Frizer	28	19
Cvječar	10	11
Ukupno	118	98
Industrijsko-obrtnička škola Šibenik		
Elektroinstalater	11	14
Elektromehaničar	13	12
Automehaničar	11	9
Autoelektričar	10	6
Instalater grijanja i klimatizacije	9	10
Vodoinstalater	9	13
Plinoinstalater	9	
Tehnički crtač		9
Brodski mehaničar	14	6
Elektroničar-mehaničar	13	
Vodoinstalater JMO (TES)	9	6
Bravar JMO (TES)		2
Ukupno	108	87
Šibenska privatna gimnazija		
Opća gimnazija	15	12
Ukupno	15	12

Izvor: Ured državne uprave u ŠKŽ, služba za društvene djelatnosti

Na području županije postoji 15 srednjih škola, od čega je 12 škola u Šibeniku, 1 u Drnišu i 2 u Kninu. Iz prikaza trenutne situacije može se zaključiti da i nadalje prevladava interes za „atraktivnijim“ programima i zanimanjima (ekonomski i upravni smjerovi te gimnazija) što za posljedicu ima generiranje slabije zapošljivih profila u odnosu na ponudu i potražnju na tržištu rada.

Postojeći sustav strukovnog odgoja i obrazovanja ne osigurava stjecanje kompetencija potrebnih tržištu rada, jer se nedovoljno brzo osuvremenjuju obrazovna ponuda i obrazovni programi. Oni se sada ne temelje na analizama tržišnih potreba, niti se prate indikatori stope zapošljavanja ili nastavka obrazovanja onih koji su završili strukovno obrazovanje. Metode nastave u strukovnom obrazovanju se desetljećima ne mijenjaju. Još uvijek prevladava predavačka metoda, učenici moraju memorirati veliki broj činjenica, koje se ne povezuju i ne organiziraju u operativna znanja, a veza prakse i poslova koji će se obavljati po završetku škole najčešće se ne ostvaruje. Isti nastavni sadržaji se isprepleću kroz nekoliko nastavnih predmeta, javlja se preopterećenost učenika satnicom, a nedostatak kvalitetnog nastavničkog kadra dodatno otežava rješavanje problema u strukovnom obrazovanju. Iako su primjetni određeni pomaci, još uvijek je otvoreno pitanje spremnosti sustava u cilju moderniziranja, priključivanja novim tokovima i programima u sastavu predpristupnog procesa EU te kapaciteta potrebnih za iskorištavanje sredstava EU fondova i sudjelovanje u programima/potprogramima kao što su Erasmus, Da Vinci i sl.

Visokoškolsko obrazovanje u ŠKŽ se odvija na Veleučilištu u Šibeniku i Veleučilištu „Marko Marulić“ u

Kninu. Veleučilište u Šibeniku ima 3 odjela. U *Odjelu managementa* je stručni studij Turistički management i Informatički management, u *Prometnom odjelu* je stručni studij Cestovni promet i Poštanski promet, a *Upravni odjel* ima stručni studij Pravo.

Veleučilište u Kninu ima stručne studije Trgovinsko poslovanje s poduzetništvom, Poljoprivreda krša-Biljna proizvodnja, Poljoprivreda krša-Stočarstvo krša i Prehrambena tehnologija.

Od 2005-2009. god. broj upisanih studenata u županiji je u porastu, te je 2009./10. bilo upisano 2.002 studenta, od čega je 1.597 studenta upisano na Veleučilište u Šibeniku, a 405 na Veleučilište u Kninu.

Veleučilište u Šibeniku bilježi porast broja upisanih studenata od 2005.-2009.g (za 22%), kao i Veleučilište u Kninu, te je u 2009./10. g. upisano 3 puta više studenata nego u 2005. g. Prve diplomirane studente Veleučilište u Kninu bilježi 2007/08.g. U 2009./10. g. na Veleučilištu u Šibeniku diplomiralo je 289 studenata, a u Kninu 18.

Tablica 11. **Upisani studenti u ŠKŽ**

Školska godina	Upisani studenti		
	Veleučilište u Šibeniku	Veleučilište u Kninu	Ukupno
2007/08	1558	296	1854
2008/09	1586	341	1927
2009/10	1597	405	2002
2010/11	1564	400	1964

Izvor: Veleučilište u Šibeniku i Veleučilište Marko Marulić u Kninu

Tablica 12. Diplomirani studenti u ŠKŽ

Školska godina	Diplomirani studenti		
	Veleučilište u Šibeniku	Veleučilište u Kninu	UKUPNO
2007/08	159	42	201
2008/09	279	45	324
2009/10	289	18	307
2010/11	163	188	351

Izvor: Veleučilište u Šibeniku i Veleučilište Marko Marulić u Kninu

Kad gledamo diplomirane studente, magistre i doktore koji imaju mjesto prebivališta u županiji, vidimo stalan porast istih, te u 2008. g imamo 670 diplomiranih studenata, 6 magistara znanosti, 2 magistra, 3 sveučilišna specijalista i 4 doktora znanosti s prebivalištem u ŠKŽ.

Tablica 13. Diplomirali, magistrirali i doktorirali prema prebivalištu (Šibensko-kninska županija)

	2005.	2006.	2007.	2008.
Diplomirali	482 Redovni: 317	512	559	670
Sveučilišni specijalist	-	-	-	3
Magistri	3	1	1	2
Magistri znanosti	9	9	10	6
Doktori	3	2	3	4

Izvor: DZS Visoko obrazovanje, u 2006.-2008.

U županiji postoji pet Pučkih otvorenih učilišta koji provode programe obrazovanja odraslih za stjecanje srednje stručne spreme kroz puno školovanje, prekvalifikaciju, dokvalifikaciju i programe osposobljavanja. Svi programi obrazovanja odraslih (osim tečajeva) su verificirani od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, obuhvaćaju velik opseg različitih zanimanja te se upisuju u radnu knjižicu.

Kroz programe Pučkih otvorenih učilišta tijekom 2011. sudjeluju polaznici kako slijedi:

Tablica „Ustanova/zanimanje/program“

Ustanova / zanimanje / program	Broj
Pučko otvoreno učilište Drniš	
Poslovni engleski jezik	12
Plinoinstalater (suradnja s POU Šibenik)	5
Ukupno	17
Pučko otvoreno učilište Šibenik	
Konobar	10
Kuhar	20
Pekar	4
Slastičar	10
Samostalni knjigovođa	9
Računalni operater II stupanj	6
Računalni operater IV stupanj	32
Njegovatelj/ica	35
Osnovni poslovi u kuharstvu	29
Osnovni poslovi ugostiteljskog posluživanja	12
Pekar	1
Slastičar	3
Priprematelj pizza	4
Elektrolučni zavarivač	4
Plinoinstalater	5
Engleski opći jezik	30
Njemački opći jezik	25
Talijanski opći jezik	20

Francuski opći jezik	8
Ruski jezik (neformalni tečaj)	12
Ukupno	279
Pučko otvoreno učilište Knin	
Njegovatelj/ica	27
Kuhar/ica prekvalifikacija	7
Kuhar/ica – osposobljavanje za zanimanje	8
Prodavač/ica, II razred, stjecanje sss	13
Prodavač/ica, I razred, stjecanje sss	10
Ukupno	65
Pučko otvoreno učilište Libar	
Pomorski nautičar	23
Brodostrojar	26
Kuhar/ica	4
Ronilac (osposobljavanje)	13
Maslinar (osposobljavanje)	6
Vrtlar (osposobljavanje)	29
Ukupno	101
Pučko otvoreno učilište Mencl	
Računalni operater	54
Web dizajner	18
Programer računalnih aplikacija	15
Web programer	15
Multimedija	15
E poslovanje	15
Grafički dizajn	15
AutoCad	15
Ukupno	162

Još konkretniji uvid u stanje neusklađenosti ponude i potražnje na tržištu rada pruža odnos postojećih curriculumata te analize, prognoze i preporuke na razini lokalnih tržišta rada kako su ih odredile područne službe Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u okviru Plana i metodologije praćenja, analize i predviđanja potreba tržišta rada za određenim zvanjima. Plan i metodologija praćenja proizašle su iz Uredbe o praćenju, analizi i predviđanju potreba tržišta rada te izrade i uzimanja u obzir preporuka za obrazovnu upisnu politiku a u okviru provedbe Programa gospodarskog oporavka Vlade RH od 15. srpnja 2010. Preporuke se izrađuju svake godine.

Promjene obrazovne upisne politike i politike stipendiranja na temelju preporuka Hrvatskog zavoda za zapošljavanje pridonijet će usklađivanju obrazovanja s potrebama tržišta rada odnosno umanjiti strukturnu neusklađenost između ponude rada i potražnje za radom, što je jedan od glavnih dugoročnih problema hrvatskog tržišta rada.

U okviru Područja XV, preporuke za ŠKŽ glase kako slijedi:

1. Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata

Srednjoškolski program

Trogodišnji

Bravar, Plinoinstalater, Zavarivač, Alatničar, Tokar, Tesar, Brodski mehaničar, Autoelektričar, Autolimar, Stolar, Vozač motornog vozila, Prodavač, Kuhar, Kobiljar, Pekar, Slastičar, Zidar

Četverogodišnji

Farmaceutski tehničar, Medicinska sestra / medicinski tehničar, Geodetski tehničar

Studijski program

Stručni studij

Predškolski odgoj, Sestrinstvo, Poljoprivreda krša

Sveučilišni studij

Strojarstvo, Elektrotehnika, Građevinarstvo, Arhitektura, Računarstvo, Matematika, Farmacija, Medicina, Psihologija, Socijalni rad, Agronomija, Klavir, Gitara, Njemački jezik, Ruski jezik, Francuski jezik, Drvena tehnologija, Rehabilitacija, Medicinska biokemija, Veterinarska medicina, Logopedija, Restauracija i konzervacija, Geodezija

2. Obrazovni programi u kojima treba smanjiti broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata

Srednjoškolski program

Trogodišnji

Frizer, Cvjećar

Četverogodišnji

Ekonomist, Komercijalist, Upravni pravnik, Upravni referent, Agroturistički tehničar, Kozmetičar, Tehničar cestovnog prometa, Tehničar PT prometa



Studijski program

Stručni studij

Upravni studij, Ekonomija

Sveučilišni studij

Ekonomija

U odnosu na nastavne programe obrazovnih ustanova na području Šibensko-kninske županije, dade se zaključiti da će se određene modifikacije dati izvršiti više u okviru trogodišnjeg i četverogodišnjeg školovanja zbog već postojećih usmjerenja. Postojanje dvaju veleučilišta i nijednog sveučilišta ukazuje na smanjene mogućnosti prilagodbe potrebama usklađivanja strukturne ravnoteže, te je za očekivati da se trend odlaska na studij izvan područja županije i dalje nastavi. Potrebno je naglasiti da same obrazovne ustanove nemaju utjecaja na kreiranje curricula na nacionalnoj razini te da je ponuda zanimanja u velikom broju ustanova gotovo uvijek šira od one koja se službeno navodi, ali sve to dobrim dijelom ovisi o interesu učenika pri upisu. Situacija na području srednješkolskog obrazovanja županije, uz oba veleučilišta, izgleda kako slijedi:


Škola	Smjer / zanimanje / program
Srednja škola Ivana Meštrovića Drniš	Opća gimnazija Ekonomska škola Elektrotehnička škola Prodavač Poljoprivredni gospodarstvenik Elektroinstalater Elektromehaničar Automehaničar Bravar
Srednja strukovna škola Kralja Zvonimira Knin	Računalni tehničar za strojarstvo Tehničar za vozila i vozna sredstva Tehničar za računalstvo Elektrotehničar Elektromehaničar Elektroinstalater Automehaničar Tokar Bravar Konobar Kuhar Frizer Krojač Pekar Slastičar Monter suhe gradnje
Srednja škola Lovre Montija Knin	Opća gimnazija Jezična gimnazija Ekonomska škola Poljoprivredni tehničar Prodavač
Ekonomska škola Šibenik	Ekonomist Komercijalist Upravni referent Poslovni tajnik Obrazovanje odraslih
Prometno-tehnička škola Šibenik	Vozač motornog vozila Tehničar cestovnog prometa PT tehničar Tehničar za logistiku i špediciju Pomorski nautičar

Medicinska i kemijska škola Šibenik	<p>Medicinska sestra-tehničar Fizioterapeutski tehničar/ka Sanitarni tehničar/ka Farmaceutski tehničar/ka Zdravstveno-laboratorijski tehničar/ka Prehrambeni tehničar/ka Ekološki tehničar/ka</p>
Turističko-ugostiteljska škola Šibenik	<p>Hotelijersko-turistički tehničar Turističko-ugostiteljski komercijalist Kuhar Konobar</p>
Tehnička škola Šibenik	<p>Računalni tehničar za strojarstvo Tehničar za brodogradarstvo Elektrotehničar-slaba struja Elektrotehničar-jaka struja Arhitektonski tehničar</p>
Industrijsko-obrtnička škola Šibenik	<p>Elektroničar-mehaničar Elektroinstalater Bravar Autoelektričar Tehnički crtač Automehaničar Brodski mehaničar Elektromehaničar Instalater grijanja i klimatizacije Plinoinstalater Vodoinstalater</p>
Veleučilište u Šibeniku	<p>Turistički management Informatički management Cestovni promet Poštanski promet Upravni odjel</p>
Veleučilište Marko Marulić u Kninu	<p>Trgovinsko poslovanje s poduzetništvom Prehrambena tehnologija Biljna proizvodnja Stočarstvo krša</p>

Na osnovu preporuka HZZ-a za obrazovne programe u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata, stanje u navedenim obrazovnim ustanovama je kako slijedi:

Tablica Obrazovni programi u kojima treba povećati broj upisanih i stipendiranih učenika ili studenata

Srednjoškolski program	Zastupljeno u programima* obrazovnih ustanovama na području županije
<i>*Pučka otvorena učilišta raspolažu velikim brojem programa i tečajeva čija realizacija zavisi od interesa polaznika te ova tablica orijentacijski približava stanje</i>	
Trogodišnji	
Bravar	Srednja škola Ivana Meštrovića Drniš, Srednja strukovna škola Kralja Zvonimira Knin, Industrijsko-obrtnička škola Šibenik, POU Šibenik
Plinoinstalater	Industrijsko-obrtnička škola Šibenik, POU Šibenik, POU Drniš
Zavarivač	Pučko otvoreno učilište Knin, POU Šibenik
Tokar	Srednja strukovna škola Kralja Zvonimira Knin
Tesar	Pučko otvoreno učilište Knin, POU Šibenik
Brodski mehaničar	Industrijsko-obrtnička škola Šibenik
Autoelektričar	Industrijsko-obrtnička škola Šibenik
Vozač motornog vozila	Prometno-tehnička škola Šibenik
Prodavač	Srednja škola Ivana Meštrovića Drniš, Srednja škola Lovre Montija Knin, Pučko otvoreno učilište Knin
Kuhar	Srednja strukovna škola Kralja Zvonimira Knin, Turističko-ugostiteljska škola Šibenik, Pučko otvoreno učilište Knin, POU Šibenik, POU Libar
Konobar	Srednja strukovna škola Kralja Zvonimira Knin, Turističko-ugostiteljska škola Šibenik, Pučko otvoreno učilište Knin, POU Šibenik
Pekar	Srednja strukovna škola Kralja Zvonimira Knin, Pučko otvoreno učilište Knin, POU Šibenik
Slastičar	Srednja strukovna škola Kralja Zvonimira Knin, POU Šibenik
Zidar	Pučko otvoreno učilište Knin, POU Šibenik
Četverogodišnji	
Farmaceutski tehničar	Medicinska i kemijska škola Šibenik
Medicinska sestra/medicinski tehničar	Medicinska i kemijska škola Šibenik
Studijski program - Stručni studij	
Poljoprivreda krša	Veleučilište Marko Marulić u Kninu



Iz priloženog vidimo da nije zanemariva činjenica da od 26 predloženih programa stručnog i sveučilišnog studija samo veleučilište Marka Marulića u okviru svojih programa ima jedan (poljoprivreda krša). U sadašnjoj situaciji to sugerira odlazak mladih na studije izvan županije i nastavlja postojeći trend odljeva mladih stručnih ljudi.

2.5. OPĆA GOSPODARSKA SITUACIJA

Prema objavljenom Ocjenjivanju i razvrstavanju jedinica lokalne i regionalne samouprave u odnosu na razvijenost, Šibensko-kninska županija nalazi se u prvoj skupini koju čine županije čiji su pokazatelji razvijenosti ispod 75% od prosjeka Republike Hrvatske. Indeks razvijenosti Šibensko-kninske županije iznosi 63,30% od prosjeka RH.

Od 20 jedinica lokalne samouprave njih 4 se nalazi u prvoj skupini u kojoj su pokazatelji razvijenosti niži od 50% prosjeka RH (Kistanje, Ervenik, Civljane i Biskupija). U drugoj skupini čiji je indeks razvijenosti od 50-75% prosjeka RH nalaze se Ružić, Skradin, Unešić, Knin i Promina.

U trećoj skupini (indeks 75-100% prosjeka RH) nalaze se Drniš, Pirovac, Tribunj, Tisno, Rogoznica, Vodice, Bilice i Murter. Grad Šibenik se nalazi u IV skupini (indeks od 100-125% prosjeka RH) s indeksom 100,52%, a u ovoj skupini se nalazi i Primošten s indeksom razvijenosti 109,43%.

Šibensko-kninska županija se po razini Bruto domaćeg proizvoda nalazi ispod prosjeka Republike Hrvatske. Prema zadnjim podacima za 2008. godinu, Bruto domaći proizvod po stanovniku u županiji iznosi 8.156 eura.

Financijsko posredovanje, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge predstavljaju djelatnosti na koje se odnosi najveći udio (25,3%) u Bruto domaćem proizvodu Šibensko-kninske županije (podaci za 2008. godinu, izvor: DZS).

2.5.1. Pregled značajnijih gospodarskih sektora u ŠKŽ

Prerađivačka djelatnost

Šibensko područje ima bogato nasljeđe industrijske proizvodnje, koja se uglavnom temelji na preradi metala. Tvornica lakih metala (TLM) je najveći industrijski kompleks u županiji i zapošljava nešto više od 1.500 djelatnika. Osim Tvornice valjanih proizvoda u koju su prethodnih godina izvršena značajna ulaganja (više od 50 mil. €), trenutno se tehnološki usavršavaju pogoni prese koja proizvodi aluminijske profile. ZM-VIKOM tvrtka iz snažne grupacije Zagreb montaže ostvaruje značajan razvoj i ulaganja na području Šibenika. Na Gospodarskoj zoni Podi izgrađeni su respektabilni kapaciteti za proizvodnju filtera te podvozja i kiperu za teretna vozila.

Veći dio industrijskih kapaciteta u drniškom području obnovljen je od završetka rata. Danas rade sljedeće tvornice: Tvornica oplemenjenih folija Drniš (TOF), Drnišplast, Girk Kalun, Metalsint Oklaj i Dalmacijavino. U Tvornici vijaka Knin (TVIK) manjim

dijelom je obnovljena proizvodnja, i tvrtka je privatizirana od strane grupacije DIV koja priprema razvojne programe i proširenje poslovnih aktivnosti. Na području županije izgrađeni su značajniji kapaciteti za finalizaciju proizvoda od mineralnih sirovina: Knauf, Girk Kalun, Mikrosiverit, Samoborka, Rofix. Na području Knina njemačka tvrtka Knauf uložila je značajna sredstva u kapacitete za proizvodnju gipsanih proizvoda i danas ostvaruje više od 200 mil kuna prihoda te zapošljava oko 120 djelatnika. Na području Drniša tvrtka Girk Kalun ima instalirane kapacitete za proizvodnju 100.000 t vapna i jedan je od značajnijih izvoznika u Županiji.

Prema istraživanju projekta „Regionalna mreža lokalnih obrazovnih ustanova“ financiranom od strane Europske Unije proizvodnja metala i proizvoda od metala s mogućnošću razvoja metalnog klastera na vrhu su po važnosti grana koje pokazuju rast i značajne su za Šibensko-kninsku županiju.

Turizam

Županija kao turistička destinacija ima niz atrakcija od kojih se izdvajaju prirodne ljepote (dva nacionalna parka, dijelovi dvaju parkova prirode), vrlo razveden i atraktivan akvatorij, očuvan okoliš, bogato kulturno-povijesno naslijeđe i očuvane tradicijske djelatnosti.

Turistički razvoj županije nekoliko zadnjih desetljeća (kao i cijele države) bio je u velikoj mjeri stihijski, s razvojnom vizijom masovnog turizma. Prostorni raspored turističke infrastrukture i kapaciteta izrazito je koncentriran u dijelu obalnog područja, gdje se nudi „more i sunce“, a gotovo u potpunosti ostav-

lja neiskorištenim veliki dio turističkog potencijala županije koji postoji u njenom unutrašnjem dijelu.

Noćenje turista je u kontinuiranom rastu, kako domaćih tako i stranih. Po podacima Turističke zajednice Šibensko-kninske županije u 2009. g. smo ostvarili 7,57 % ukupnih noćenja turista u RH, odnosno 4.264.530 noćenja. Noćenja stranih turista čini kontinuirano više od 80% ukupnih noćenja u ŠKŽ. Glavnina turističkih kapaciteta nalazi se u obalnom području gdje se bilježi i najveći turistički promet.

Poljoprivreda

Usprkos vrlo povoljnim uvjetima poljoprivredne proizvodnje s posebnim naglaskom na njenu specifičnost u funkciji turizma, u ukupnom društvenom proizvodu Županije poljoprivredna proizvodnja učestvuje do 5%. Manje od 1% svih zaposlenih u županiji zaposleno je u poljoprivredi, uključujući ribarstvo i šumarstvo. Ukupno seosko stanovništvo je u opadanju, što predstavlja ozbiljan izazov za budućnost sektora.

U Županiji je 2003. bilo 13.202 poljoprivredna gospodarstva i 10 gospodarskih subjekata koji se bave poljoprivrednom djelatnošću (prema popisu poljoprivrede 2003.), u 2010. broj poljoprivrednih gospodarstava (OPG) u županiji je 6.778, dok je broj gospodarskih subjekata koji se bave poljoprivrednom djelatnošću 119.

Karakteristike ovog sektora su slijedeće:

- Slaba povrtlarska proizvodnja unatoč potencijalima
- Povećanje vinogradarske i voćarske proizvodnje

- Rast kvalitete maslinovog ulja
- Uzgoj ovaca i koza je relativno visok u Hrvatskim razmjerima
- Proizvodnja mlijeka bilježi pad
- Visokokvalitetna proizvodnja pršuta
- Nedovoljna finalizacija proizvoda
- Nedovoljno udruživanje proizvođača
- Nedovoljno brendiranje

Trgovina

Maloprodaja i veleprodaja igraju važnu ulogu u zapošljavanju u županijskom gospodarstvu. U trgovini je zaposleno cca. 15% od ukupno zaposlenih na području Šibensko-kninske županije. Trgovina, premda zapošljava velik broj zaposlenika koji bi u budućnosti još mogao rasti ipak se ne može smatrati motorom razvoja već popratnom djelatnošću koja prati rast kupovne moći stanovništva.

2.6. PROFILI I POTREBE POSLODAVACA

Zanimanja sa najvećim zaposlenjem u Šibensko-kninskoj županiji u 2010. godini, prema podacima HZZ-a, su bila:

- Prodavač (557 zapošljavanja)
- Kuhar (319 zapošljavanja)
- Konobar (243 zapošljavanja)
- Čistačica (199 zapošljavanja)
- Dipl. ekonomist (136 zapošljavanja)
- Administrativni službenik (119 zapošljavanja)

- Sobarica (112 zapošljavanja)
- Ekonomski službenik (102 zapošljavanja)
- Kuhinjski radnik (101 zapošljavanja)
- Vozač teretnog vozila (78 zapošljavanja)
- Elektrotehničar (72 zapošljavanja)
- Radnici u poljoprivredi (66 zapošljavanja)
- Frizer (64 zapošljavanja)
- Hotelijsko turistički službenik (64 zapošljav.)
- Profesori društveno humanističkih predmeta u srednjim školama (63 zapošljavanja)

Kada govorimo o deficitarnim zanimanjima kojih nema na Zavodu u Šibensko-kninskoj županiji, a traženi su od strane poslodavaca, prevladavaju:

- zidari,
- tesari,
- vozači,
- dipl arhitekti,
- magistri farmacije,
- doktor ginekolog

Na pitanje koja zanimanja se ne traže teško je odgovoriti, jer poslodavci nemaju zakonsku obvezu podnošenje prijave za radnicima, pa često zapošljavaju bez posredovanja HZZ-a. Međutim, zanimanja koja se evidentno malo ili nikako traže su tehnički crtač, strojarski tehničar, arhitektonski tehničar, odjevni tehničar, krojač, tehničar cestovnog prometa i PTT tehničar.

Tijekom 2010. godine zaprimljeno su 5.077 prijave za potrebnim radnim mjestima, što je 27,8% više nego u 2009. godini. U strukturi ukupno prijavljenih potreba 2.718 ili 53,5% su sezonske potrebe.



Tablica 14. Prijavljene potrebe po mjesecima u 2009. i 2010. godini

Mjesec	2009.		2010.	
	Potrebe	Sezonske potrebe	Potrebe	Sezonske potrebe
I	201	88	261	68
II	866	692	373	193
III	484	264	1214	948
IV	441	239	576	372
V	483	165	615	284
VI	354	122	301	173
VII	229	75	214	35
VIII	283	121	127	14
IX	190	5	216	20
X	195	0	266	3
XI	158	35	212	39
XII	90	1	702	569
UKUPNO	3.974	1.807	5.077	2.718

Izvor: HZZ, PS Šibenik

U **2011.** godini ukupno je prijavljeno 4.197 potreba za djelatnicima, što je 17,3% manje nego u istom razdoblju 2010. godine. U strukturi prijavljenih potreba, 1.673 ili 39,9% se odnosi na sezonske potrebe.

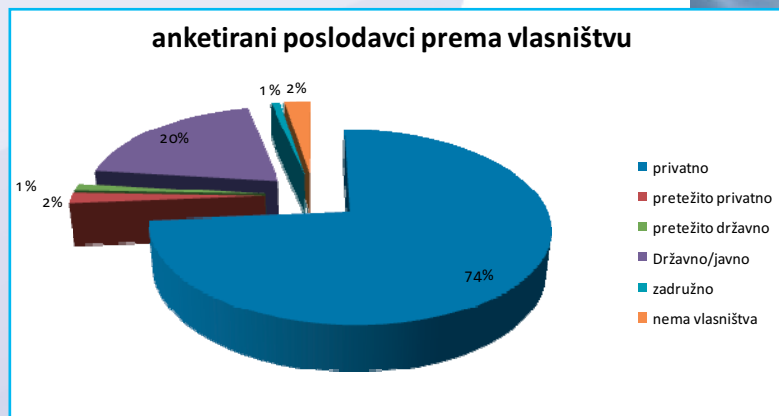
Tijekom ožujka 2011. godine Hrvatski zavod za zapošljavanje - Područna služba Šibenik proveo je anketu poslodavca.

Cilj ankete bio je dobivanje informacija o stanju zaposlenosti, očekivanom kretanju zaposlenosti, te o potrebama poslodavca.

Anketni listić upućen je na 461 poslodavca. Vratilo se 438 popunjenih upitnika, što je 95% od upućenih anketa.

Obzirom na oblik vlasništva 323 ili 73,7% je privatnog i pretežito privatnog vlasništva, 101 ili 23,1% državnog i pretežito državnog vlasništva, 10 ili 2,3% nema vlasništva (udruge, zajednice, i sl. organizacije), 4 ili 0,9% zadružno vlasništvo.

Grafikon 3. Anketirani poslodavci u ŠKŽ prema vlasništvu



Izvor: HZZ, PS Šibenik

Promatrano prema području Nacionalne kvalifikacije djelatnosti u istraživanju je sudjelovalo 13 poslodavaca ili 2,9% iz područja poljoprivrede, 4 ili 0,9% iz rudarstva, 69 ili 15,8% prerađivačka industrija, 5 ili 1,1% opskrba električnom energijom, 40 ili 9,1% građevinarstvo, 75 ili 17,1% trgovina, 54 ili 12,3% hoteli i restorani, 23 ili 5,3% prijevoz, 4 ili 1% financijsko posredovanje, 5 ili 1,1% informacije, 6 ili 1,4% poslovanje nekretninama, 22 ili 5% stručne, znanstvene, 10 ili 2,3% administracija, 42 ili 9,6% obrazovanje, 25 ili 5,7% zdravstvo, 14 ili 3,2% umjetnost, 27 ili 6% ostalo.

ZAPOSLENOST I ZAPOSŁJAVANJE U 2010.

Kod anketiranih poslodavaca na dan 31.12.2009. godine bilo je zaposleno 13.488 osoba, od toga 6.254 ili 46,4% su žene.

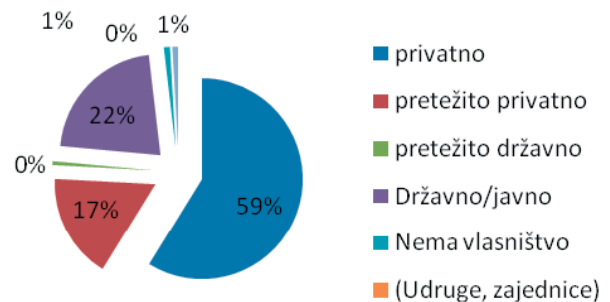
Tijekom 2010. godine poslodavci su zaposlili 3.412 osoba, od toga 1.892 ili 55,5% su žene, a 1.520 ili 44,5% su muškarci.

Obzirom na oblik vlasništva novozaposlenih u 2010. godini, najveći broj zaposlenih (2.588 ili 75,9%) je u privatnom ili pretežito privatnom vlasništvu, zatim u državnom i pretežito državnom vlasništvu (760 ili 22,3%).

U privatnom ili pretežito privatnom vlasništvu, 1.425 ili 55,1% zaposleno je žena, te 1.163 ili 44,9% muškaraca.

Grafikon 4. Zaposleni u 2010. Prema obliku vlasništva

zaposleni u 2010. prema obliku vlasništva



Izvor: HZZ, PS Šibenik

Prema djelatnosti zaposlenja, novozaposlenih najviše je u djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (930 ili 27,3%), trgovina (621 ili 18,2%) i prerađivačka industrija (449 ili 13,2%).

Zatim slijede i druge djelatnosti: obrazovanje (240 ili 7%), zdravstvo (234 ili 6,8%), umjetnost i zabava (214 ili 6,3%), građevinarstvo (137 ili 4%), opskrba vodom (123 ili 3,6%), poljoprivreda (117 ili 3,4%).

Najmanje osoba zaposlilo se u djelatnosti komunikacije (4 ili 0,1%) i poslovanje nekretninama (10 ili 0,3%).

Grafikon 5. Zaposleni u 2010. po djelatnostima

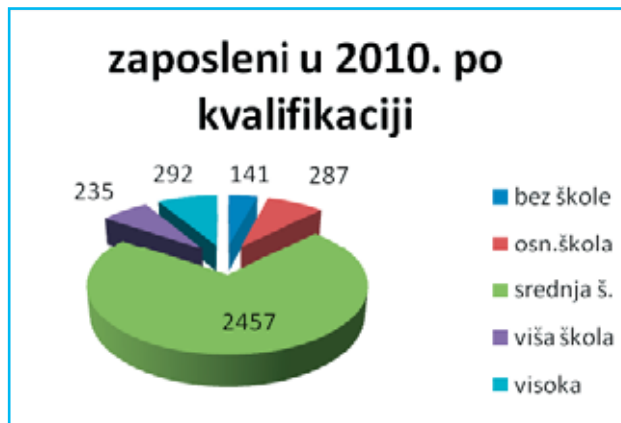


Izvor: HZZ, PS Šibenik

Novozaposlenih po kvalifikacijskoj strukturi bilo je najviše srednje stručne spreme (2.457 ili 72%), zatim osobe s fakultetom (292 ili 8,6%), s osnovnom

školom (287 ili 8,4%), osoba s višom školom (235 ili 6,9%) i bez završene osnovne škole (141 ili 4,1%).

Grafkon 6. Zaposleni u 2010. po kvalifikaciji



Izvor: HZZ, PS Šibenik

POTEŠKOĆE PRI ZAPOŠLJAVANJU RADNIKA

Prilikom traženja radnika, anketirani poslodavci najviše su se koristili posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (37%), osobnim poznanstvima (31%), oglašavanjem u medijima (15,3%), uvidom u vlastitu bazu podataka (15,1%), a najmanje su koristili posredovanje privatnih agencija za zapošljavanje i posjet obrazovnim ustanovama (0,4%).

Na pitanje jesu li imali poteškoće s pronalaženjem radnika i njihovim zapošljavanjem u 2010. godini, 62,8% izjavilo je da nema poteškoće, a 37,2% da ima poteškoće pri pronalasku radnika.

Razlozi poteškoća pri pronalasku radnika u većoj mjeri bili su zastupljeni zbog nedostatka traženog

zanimanja (41,3%), nedostatka radnika s traženim radnim iskustvom (20,8%), nezainteresiranosti i nemotiviranosti radnika (17,8%), nedostatka socijalnih vještina (8,5%), nedostatak znanja stranog jezika (5,8%), nedostatka znanja rada na računaru (3,8%) i 2% drugih razloga.

Poteškoće pri pronalasku radnika prema zanimanjima zabilježene su najviše za sezonskim zanimanjima: kuhar, konobar i pekar. Zatim slijede: magistar farmacije, doktor medicine ginekolog, medicinska sestra, profesor matematike, profesor fizike, građevinski tehničar, školski defektolog, prehrambeni tehnolog, turistički animator, urar, zidar, klesar, brodski elektromehaničar, vozač.

PLANIRANO ZAPOŠLJAVANJE I POTENCIJALNI VIŠKOVI RADNIKA U 2011. GODINI

Tijekom 2011. godine poslodavci planiraju zaposliti 2.145 novih radnika.

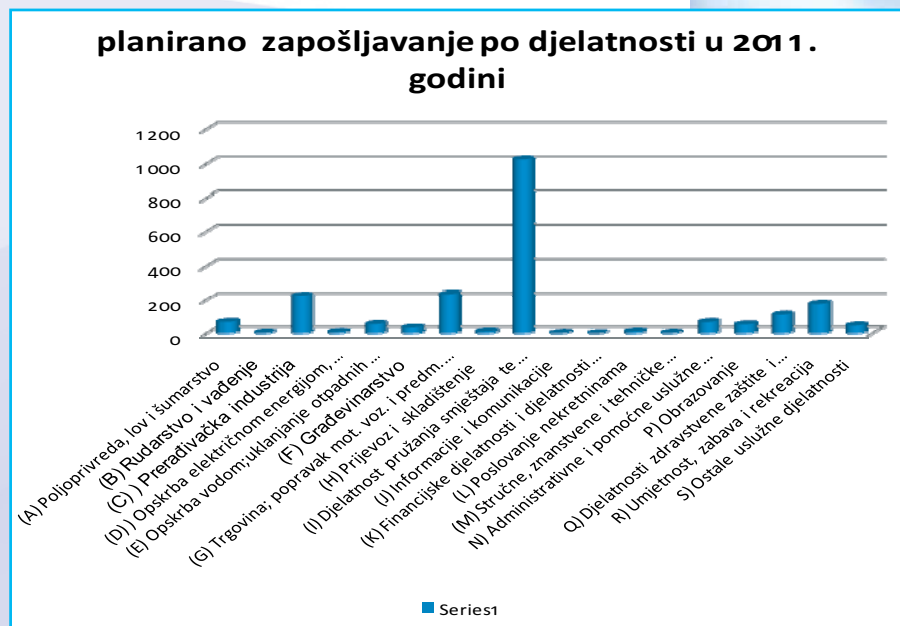
Obzirom na vrstu rada planira se zaposliti 1991 osoba ili 92,8% na određeno vrijeme, a 154 ili 7,2% na neodređeno vrijeme.

U strukturi rada na određeno planira se zaposliti 772 sezonskih radnika, što je 39% u ukupnom radu na određeno vrijeme. Poslodavci planiraju zaposliti i 20 pripravnika, te 2 osobe s invaliditetom.

Prema djelatnosti najviše novih radnika planira se zaposliti u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (1.026 ili 47,8%), trgovina (236 ili 11%), prerađivačka industrija (227 ili 10,6%) i umjetnost, zabava i rekreacija (175 ili 8,2%).

Najmanje se planira zaposliti u djelatnosti: rudarstvo, stručne i znanstvene djelatnosti i financijske djelatnosti.

Grafikon 7. Planirano zapošljavanje u 2011. po djelatnostima



Izvor: HZZ, PS Šibenik

Na pitanje o očekivanim promjenama broja zaposlenih tijekom 2010. godine, 84 poslodavca odgovorilo je da očekuje povećanje zaposlenih (476 radnika), odnosno 41 poslodavac izjavljuje da očekuje pad zaposlenih (73 radnika).

Kao razlog smanjenja broja zaposlenih, svi poslodavci koji su odgovorili na pitanje smatraju gospodarske prilike (npr. reorganizacija proizvodnje, smanjenje proizvodnje, gubitak tržišta i sl.).

Svojim potencijalnim viškom radnika, poslodavci u najvećem postotku smatraju osobe nezainteresirane za stjecanje novih znanja, zatim niže razine stručnosti i radnike starije dobi.

Tablica 15. Planirano zapošljavanje u 2011. po djelatnostima

Djelatnost	Planirani broj zaposlenih radnika
(A) Poljoprivreda, lov i šumarstvo	69
(B) Rudarstvo i vađenje	4
(C) Prerađivačka industrija	227
(D) Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	8
(E) Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	56
(F) Građevinarstvo	35
(G) Trgovina; popravak mot. voz. i predm. za kuć.	236
(H) Prijevoz i skladištenje	11
(I) Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1026
(J) Informacije i komunikacije	2
(K) Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0
(L) Poslovanje nekretninama	11
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	3
(N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	68
(P) Obrazovanje	54
(Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	112
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	175
(S) Ostale uslužne djelatnosti	48
UKUPNO	2.145

Izvor: HZZ, PS Šibenik

POTREBE ZA DODATNOM IZOBRAZBOM RADNIKA

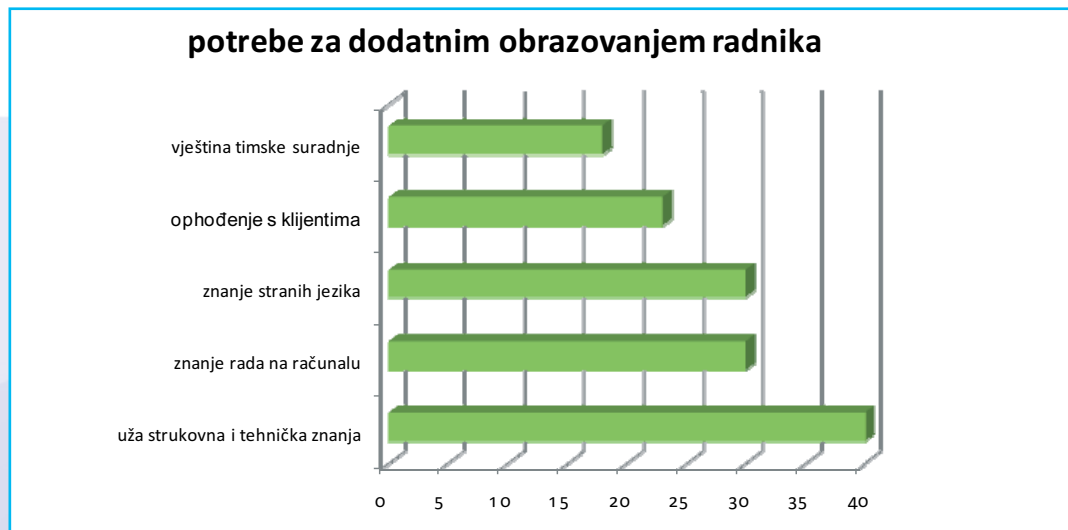
Na pitanje o potrebama dodatne izobrazbe svojih radnika, 264 ili 76% poslodavaca izjavilo je da nema potrebu za dodatnim obrazovanjem radnika, a 84 ili 24% poslodavaca izjavilo je da ima potrebu za dodatnim obrazovanjem.

U strukturi potreba za dodatnom izobrazbom u najvećem postotku je potreba za uža strukovna i tehnička znanja (40 ili 28,4%), zatim znanje rada na računalu i znanje stranih jezika (30 ili 21,3%), vještina ophođenja s klijentima (23 ili 16,3%), te najmanje vještina timske suradnje i komunikacije (18 ili 12,8%).

U strukturi užih strukovnih i tehničkih znanja, zanimanja koja traže dodatna obrazovanja, po izjavama poslodavaca su: armirač, bravar, dimnjačar, geodetski tehničar, kuhar, mehaničar, rukovatelj strojevima, soboslokar, valjač, zidar, tesar i zubni tehničar.

Imajući u vidu činjenicu da na prostoru županije djeluje 5 pučkih otvorenih učilišta, dva veleučilišta te određeni broj organizacija civilnog društva koji posjeduju kapacitete za obrazovanje/prekvalifikaciju odraslih kroz formalno/neformalno obrazovanje, situacija u osnovi i nije toliko loša, premda još uvijek ima prostora za poboljšanja i povećanje ponude. Veće sudjelovanje zainteresiranih korisnika na tečajevima informatike i stranog jezika bilježi se konstantno.

Grafikon 8. Potrebe za dodatnom izobrazbom radnika



Izvor: HZZ, PS Šibenik

SURADNJA POSLODAVACA S HRVATSKIM ZAVODOM ZA ZAPOŠLJAVANJE

Anketirani poslodavci izjavili su DA koriste usluge Zavoda za zapošljavanje u 60,8%, da NE koriste usluge 39,2%.

Usluga koju najviše koriste poslodavci (33,5%) je objava potrebe za radnikom na web stranici HZZ-a i objava potrebe za radnikom u dnevnom biltenu ili oglasnoj ploči HZZ-a, (30,6%) , zatim slijede usluge ciljanog posredovanja (13,8%), korištenje mjera za poticanje zapošljavanja i obrazovanje radnika (7,6%), a usluge koje poslodavci najmanje koriste su stručna pomoć kod zbrinjavanja tehnološkog viška

(2,9%) i profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (3,1%).

Poslodavci koji koriste usluge objave potrebe na web stranici HZZ-a, 86,5% su potpuno zadovoljni , 11,6% djelomično zadovoljni, a 1,8% nezadovoljni uslugom.

Poslodavci koji koriste uslugu objave potrebe za radnikom u biltenu i oglasnoj ploči, 92% su potpuno zadovoljni, a 1,3% nezadovoljni uslugom.

I na zadnje pitanje o primjedbama i prijedlozima vezanim za suradnju s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, poslodavci su u najvećoj mjeri zadovoljni

suradnjom. Naglašavaju tešku i neizvjesnu gospodarsku situaciju u zemlji i svijetu, te iz tog razloga i veliki oprez kod predviđanja otvaranja novih radnih mjesta i zapošljavanja radnika. Poslodavci izjavljuju i problem neusklađenosti ponude i potražnje radnih mjesta na tržištu rada, stoga predlažu bolju suradnju HZZ, poslodavaca, obrazovnih institucija, ali i drugih dionika na lokalnom tržištu rada u rješavanju ovog problema.

Grafikon 9. Suradnja poslodavaca s HZZ

Usluge koje poslodavci koriste na HZZ-u



Izvor: HZZ, PS Šibenik

Iz navedenog bi se dalo zaključiti slijedeće:

Razlozi poteškoća pri pronalasku radnika bili su zastupljeni zbog nedostatka traženog zanimanja (41,3%), nedostatka radnika s traženim radnim iskustvom (20,8%), nezainteresiranosti i nemotiviranosti radnika (17,8%), nedostatka socijalnih vještina (8,5%), nedostatka znanja stranog jezika (5,8%), nedostatka znanja rada na računalu (3,8%) i 2% neki drugi razlozi.

U strukturi potreba za dodatnom izobrazbom u najvećem postotku je potreba za uža strukovna i tehnička znanja (55 ili 24,8%), zatim vještina timske suradnje i komunikacije (46 ili 20,7%), vještina opuštenja s klijentima (42 ili 18,9%), znanje rada na računalu (37 ili 16,7%), znanje stranih jezika (34 ili 15,3%) i neka druga znanja (8 ili 3,6%).

2.7. SOCIJALNA SLIKA ŽUPANIJE

Posljednji statistički podaci na dan 31.12.2010. godine pokazuju da Šibensko-kninska županija ima najviši postotak korisnika stalne socijalne pomoći u Republici Hrvatskoj, odnosno 8.614 korisnika ili 7,6% ukupnog stanovništva. Državni prosjek iznosi 2,3% ukupnog stanovništva. Posebno alarmantno stanje je na području grada Knina i okolice (područje djelovanja CZSS-a Knin) gdje je 26,8% ukupnog stanovništva na stalnoj socijalnoj pomoći. Ukoliko Šibensko-kninsku županiju promatramo bez CZSS-a

Knin, u tom slučaju Županija ima 3,1% stanovništva koji su korisnici stalne pomoći.


Šibensko-kninsku županiju karakterizira jedinstvena demografska struktura koja se očituje u prisutnosti velikog broja Hrvata prognanih iz drugih dijelova bivše Jugoslavije. Većina ovog stanovništva se doselila na šire kninsko područje. Isto tako, šire kninsko područje je područje povratka velikog broja izbjeglih Srba koji su napustili navedena područja za vrijeme i nakon rata.

Kada se uzme u obzir činjenica da je velik broj doseljenika, a prije svega povratnika, starije dobi i bez odgovarajućih obrazovnih kvalifikacija dolazimo do činjenice da 60% obitelji na širem kninskom području ovisi o socijalnoj pomoći.

Prema podacima Hrvatskog Zavoda za javno zdravstvo u Šibensko-kninskoj županiji u 2009. godini je bilo 248 liječenih ovisnika, što je zabrinjavajuće kada se gleda stopa na 100.000 stanovnika u dobi od 15-64 godine koja u županiji iznosi 347, dok je državni prosjek 258,9.

U Šibensko-kninskoj županiji krajem 2010. godine živjelo je 16.072 osoba s invaliditetom te na taj način osobe s invaliditetom čine 14,2% ukupnog stanovništva županije (tablica 16.). Nažalost, navedeni postotak ukazuje na činjenicu da je Šibensko-kninska županija druga u Republici Hrvatskoj po stopi prevalencije invaliditeta (državni prosjek 11,9%).

Zabrinjavajuća je činjenica da je najveći broj osoba s invaliditetom u Šibensko-kninskoj županiji u radno aktivnoj dobi (izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo).



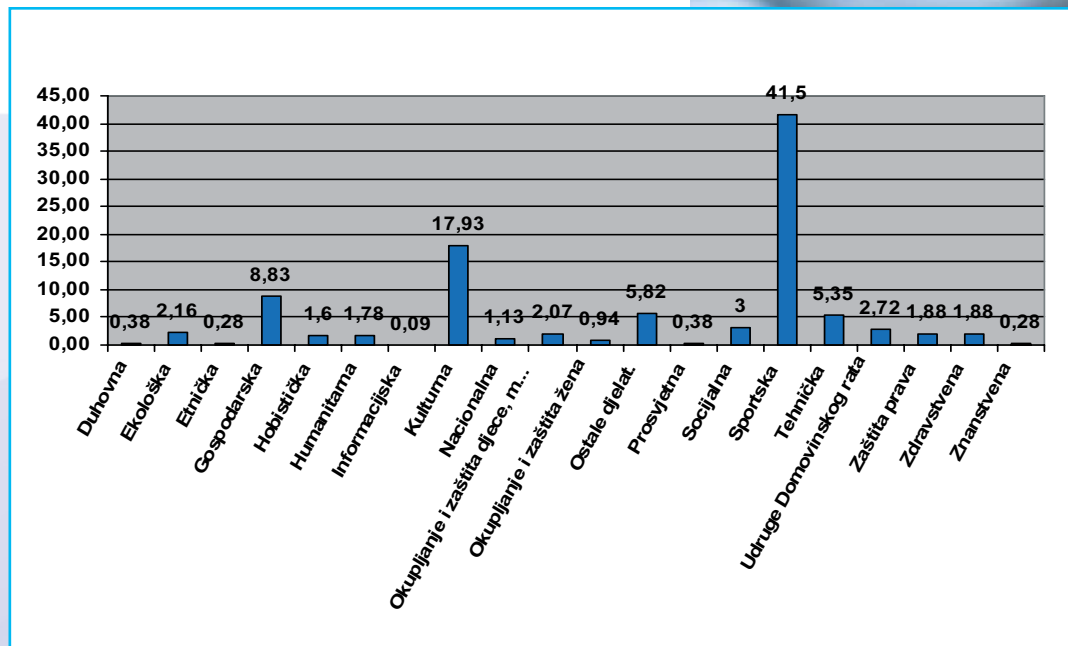
Prethodno prikazani podaci ukazuju na zabrinjavajuću socijalnu sliku Šibensko-kninske županije. Visoka stopa nezaposlenih, velik broj umirovljenika, negativni demografski trendovi, starost stanovništva, loša obrazovna struktura stanovništva, izrazito velik broj korisnika socijalne pomoći, velik broj liječenih o drogama i visok udio osoba s invaliditetom samo su neki od podataka koji ukazuju na loše socijalno stanje koje vlada u Šibensko-kninskoj županiji.

2.8. CIVILNO DRUŠTVO

U mreži organizacija civilnog društva u RH pa tako i u Šibensko-kninskoj županiji prevladavaju udruge. Prema registru udruga, na području Šibensko-kninske županije je registrirano ukupno 1.150 udruga i predstavlja 2,5% udruga na nacionalnoj razini. Šibensko-kninska županija zauzima 17. mjesto u RH po broju registriranih udruga, što je u skladu s brojem stanovnika u županiji gdje ima 9 registriranih udruga na 1000 stanovnika koliko ih ukupno ima i na 1000 stanovnika RH, što je ujedno i republički prosjek.

Iako ne postoji propisana klasifikacija udruga, prema djelatnosti kojom se pretežito bave, u bazi podataka o udrugama upisanim u Registar udruga one su klasificirane u 20 područja i 89 potpodručja djelovanja. Najviše udruga u Šibensko-kninskoj županiji registrirano je u području športskih (41,5%) i kulturnih (17,93%). Slijedeći grafikon prikazuje zastupljenost udruga u po djelatnostima.

Grafikon 10. Zastupljenost udruga u ŠKŽ po djelatnostima (%) (2011. godine)



Izvor: Registar udruga ŠKŽ

Iako je njihova brojnost velika, većina organizacija civilnog društva nemaju nijednog ili svega jednog zaposlenog. Poslovična je visoka zastupljenost sportskih udruženja te kulturno umjetničkih. Organizacije civilnog društva imaju značajnu ulogu u pružanju socijalnih usluga u područjima gdje država nema dovoljno kapaciteta. One poboljšavaju kvalitetu života marginaliziranih skupina, pružaju osobne socijalne i zdravstvene usluge, pružaju specifične edukacije, te time utječu i na smanjenje socijalne isključenosti i povećanje zapošljivosti. Poboljša-



njem svoje kapacitiranosti u smislu ravnopravnog sudjelovanja u demokratskim kretanjima te jednog od kontrolnih mehanizama kretanja u društvu, za očekivati je da će zajednica u njima dobiti pouzdanog partnera, a društvo u cjelini oslonac koji će kvalitetno pokrivati sektore gdje državne institucije ne budu mogle.

Na području Šibensko-kninske županije registrirano je ukupno 1.150 udruga (stanje 2011. g.) koje za područje djelovanja imaju kako slijedi:

- Duhovne – 5
- Ekološke – 25
- Etničke – 3
- Gospodarske – 105
- Hobističke – 18
- Humanitarne – 18
- Informacijska – 1
- Kulturne – 210
- Nacionalne – 12
- Okupljanje i zaštita djece, mladeži i obitelji – 22
- Ostale djelatnosti – 76
- Okupljanje i zaštita žena – 10
- Prosvjetne – 4
- Socijalne – 32
- Tehničke – 59
- Udruge domovinskog rata – 31
- Zaštita prava – 20
- Zdravstvene – 20
- Znanstvene – 3
- Sportske – 476

Sportske udruge daleko su najbrojnije (41,5% od ukupnog broja), a udruge s kulturnim predznakom u cijelom udjelu sudjeluju s gotovo 18%. S gledišta kapacitiranosti u svezi sudjelovanja u EU projektima udruge s područja Šibensko-kninske županije nažalost nedovoljno sudjeluju u odnosu na druge dijelove RH gdje su udruge jedan od značajnijih aktera u privlačenju i korištenju EU sredstava. Naime, udruge koje uspješno apliciraju za projekte EU relativno su malobrojne a opća slika je da su kapaciteti udruga nedovoljno razvijeni za značajnije sudjelovanje u dobijanju sredstava i provođenje projekata. To se ogleda i na nedostatnu zastupljenost i kvalitetu potencijalnih višeinstitucionalnih usluga za marginalizirane skupine koje se financiraju putem EU fondova, a koje bi predstavljale rasterećenje institucija koje ih inače provode, a samim time i poboljšanje kvalitete življenja teže zapošljivih ili socijalno isključenih skupina uopće.





3. ANALIZA STANJA, RAZRADA I PREPORUKE

Swot analiza:

SNAGE

- Geografski položaj
- Prirodni resursi
- Kulturni resursi – materijalna/nematerijalna baština
- Dovoljan broj obrazovnih institucija
- Rastući broj gospodarskih zona
- Razvijena infrastruktura (relativno)
- Dobra prometna povezanost (u gospodarskom smislu)
- Razvijena uslužna djelatnost
- Klimatski uvjeti - pogodna mikroklima
- Porast broja OPG-a
- Postojanje LPZ i LAG-a
- Aktivan civilni sektor
- Dobra klima za razvoj M i S poduzetništva
- Broj nezaposlenih – radno sposobnih

SLABOSTI

- Loša demografska situacija
- Depopulacija
- Loša obrazovna struktura stanovništva (neusklađenost s potrebama na tržištu rada)
- Visok stupanj nezaposlenosti /mladi/dugotrajno nezaposleni
- Loša prometna povezanost – javni prijevoz
- Recesija / opća gospodarska situacija
- Loša profesionalna mobilnost
- Zastarjelost programa obrazovnih institucija, spora primjena novih curricula
- Nedostatak svijesti o nužnosti cjeloživotnog učenja
- Nedovoljno ulaganje u ljudske potencijale
- Nedovoljno iskorišteni polj. potencijali (neobrađeno tlo, nedovoljno ulaganje u modernu tehnologiju, imovinsko-pravni odnosi)
- Prevelika „birokratiziranost“ institucija
- Iseljavanje mladih / obrazovanih stanovnika
- „Veze“ – korupcija, nepotizam
- Nedostatan utjecaj civilnog sektora
- Veliki broj korisnika socijalne pomoći
- Veliki postotak zaposlenih u državnom sektoru
- Veliki broj „invalida“
- Motiviranost
- Nedostatak interesa za usvajanje novih znanja i vještina
- Nestajanje starih zanata kao oblika samozapošljavanja



PRILIKE/MOGUĆNOSTI

- Dostupnost europskih fondova (kao izvor financiranja)
- Skori ulazak u EU
- Širenje tržišta rada/roba
- Mogućnost privlačenja stranog kapitala
- Prirodni potencijali: obradivost zemlje, klimatski uvjeti, nac. parkovi, parkovi prirode
- Nenaseljeni prostor: poticanje naseljavanja (poljoprivreda), izvori obnovljive energije (vjetar, sunce)
- Mogućnost cjeloživotnog obrazovanja
- Otvaranje novih i razvijanje postojećih visoko-obrazovnih institucija
- Stvaranje novih i širenje već postojećih gospodarskih zona
- Mogućnost razvijanja ekološke proizvodnje
- Pružanje i razvijanje vaninstitucionalne skrbi (starije osobe, osobe s posebnim potrebama, školska djeca)

PRIJETNJE

- Recesija
- Iseljavanje mladih i školovanih
- Zastarjelost vještina dugotrajno nezaposlenih
- Slabljenje konkurentnosti (cijena radne snage, sporost administracije)
- Slab demografski prirast
- Zagađenost okoliša
- Otpor reformama
- Dugovi
- Spora promjena svijesti o nužnosti cjeloživotnog učenja i obrazovanja

U travnju 2008. godine Vlada Republike Hrvatske je Zaključkom prihvatila Zajednički memorandum o prioritetima politike zapošljavanja Republike Hrvatske (*Joint Assessment of the Employment Policy Priorities of the Republic of Croatia - JAP*).

Zajednički memorandum pripremljen je u okviru Predpristupne strategije Europske unije za Republiku Hrvatsku, a nastao je suradnjom Europske komisije (Opće uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i jednake mogućnosti) i Vlade RH (Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva) te predstavlja dogovoreni skup ciljeva politike zapošljavanja, neophodnih za unaprjeđenje transformacije tržišta rada države i pripremu za pristup Europskoj uniji, posebice prilagođavanjem sustava zapošljavanja, kako bi u budućnosti bili sposobni implementirati Europsku strategiju zapošljavanja.

JAP analizira gospodarsko stanje i stanje na tržištu rada, kao i hrvatsku politiku zapošljavanja te utvrđuje, na toj osnovi, izazove zapošljavanja i prioritete za djelovanje u Hrvatskoj.

Prioriteti za djelovanje su:

privući i zadržati više ljudi u statusu zaposlenosti, povećati ponudu radne snage i modernizirati sustave socijalne zaštite;

poboljšati prilagodljivost radnika i poduzeća;

povećati ulaganja u ljudski kapital kroz bolje obrazovanje i vještine;

promičući načela dobrog upravljanja uključiti socijalne partnere u implementaciju JAP-a.

Usvajanjem Zajedničkog memoranduma o prioritetima politike zapošljavanja Republike Hrvatske (JAP) započeo je novi ciklus aktivnih mjera zapošljavanja.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, kao nadležno tijelo za koordinaciju provedbe JAP-a, imenovalo je radnu skupinu za izradu plana provedbe mjera iz JAP-a. Radna skupina izradila je Nacionalni plan za poticanje zapošljavanja 2009. – 2010. (NPPZ), a na sjednici održanoj 21. svibnja 2009. godine Vlada RH donijela je Odluku o donošenju Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2009.-2010.

Nakon isteka tog ciklusa mjera, u rujnu 2010. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva imenovalo je novu radnu skupinu za izradu nacrtu Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za razdoblje 2011.-2012., koji predstavlja osnovni strateški dokument za poticanje zapošljavanja u RH. Članovi radne skupine bili su predstavnici nadležnih ministarstava, zavoda i ureda Vlade Republike Hrvatske te predstavnici socijalnih partnera i civilnog društva.

Nacionalni plan za poticanje zapošljavanja zasnovan je na tri sveobuhvatna cilja Lisabonske strategije iz 2000. godine, koji podrazumijevaju:

1. punu zaposlenost,
2. kvalitetu i produktivnost rada,
3. društvenu koheziju i uključivanje na tržište rada.

U skladu s tim, kao sastavni dio Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja može se promatrati deset prioriteta za djelovanje definiranih smjernicama

Europske komisije iz travnja 2003. godine prema kojima se, između ostalog, usklađuju dokumenti RH:

- pomoć u traženju posla i prevencija dugoročne nezaposlenosti;
- podrška poduzetništvu i unaprjeđenju klime za započinjanje poslovanja;
- promoviranje adaptibilnosti radnika i poduzeća za promjene;
- osiguravanje više i kvalitetnijeg ulaganja u ljudske resurse;
- rast ponude rada i podrška aktivnom starenju;
- podrška ravnopravnosti spolova u svezi zapošljavanja i dohotka;
- borba protiv diskriminacije posebno pogođenih grupa;
- unaprjeđenje financijskih poticaja kako bi se rad više isplatio;
- značajno smanjenje neformalnog rada;
- podrška profesionalnoj i geografskoj mobilnosti

Preporuke za politiku zapošljavanja i aktivne programe tržišta rada

Suvremeni pristup objašnjavanju uzroka nezaposlenosti multidimenzionalan je. Tržište rada nije samostalan dio privrednog sistema, već ono odražava i istovremeno utječe na strukturne i dinamičke karakteristike čitave privrede. Dugoročno, najbolji način da se suzbije nezaposlenost je stabilan i visok privredni rast. Ipak, tijekom tranzicije i u post tranzicionom razdoblju postoji pojačana potreba da se utječe na kretanja na tržištu rada kako bi se ublažile neizbježne negativne posljedice restrukturiranja. Stoga je u potrazi za kombinacijom mjera i instru-

menata ekonomske politike za rješavanje problema nezaposlenosti tijekom osjetljivog perioda tranzicije potrebno pojmovno definirati širi okvir „politike zapošljavanja“, čiji je dio „politika tržišta rada“, a u okviru nje i „aktivna politika tržišta rada“.

Politika zapošljavanja obuhvaća sve aspekte ekonomske politike koji direktno ili indirektno utječu na upotrebu radne snage kao čimbenika proizvodnje. Ona uključuje, u određenim aspektima, fiskalnu politiku (porezi, subvencije, javna potrošnja), monetarnu politiku (kamate, ponuda novca, politiku plaća i politiku vanjske trgovine, koje su primarne regulativne i makroekonomske sfere ekonomske politike. Ona također uključuje sfere sektorske politike obrazovanja i osposobljavanja i usavršavanja, socijalne politike, industrijske politike, poljoprivredne politike, trgovinske politike, kao i regionalne politike i politike unaprjeđenja malih i srednjih poduzeća.

Politika tržišta rada, s druge strane, sastoji se samo od radnog zakonodavstva, pasivne politike tržišta rada i aktivne politike tržišta rada. Radno zakonodavstvo određuje institucionalni okvir za funkcioniranje tržišta rada; aktivna politika tržišta rada pomaže nezaposlenima da pronađu novi posao, dok im pasivne mjere pružaju novčanu i drugu pomoć u periodu nezaposlenosti.

Aktivni programi tržišta rada podijeljeni su u tri glavne kategorije:

1. Aktivno traganje za poslom
se odvija kroz osnovnu „brokersku“, tj. posredničku aktivnost službi za zapošljavanje,

koje spajaju raspoložive poslove sa onima koji ih traže. Ova pomoć uključuje početne razgovore u službama za zapošljavanje na osnovu kojih se stvara profil radnika, stalno savjetovanje tijekom perioda nezaposlenosti, klubove za traženje posla, burze rada itd.

2. Osposobljavanje i usavršavanje na tržištu rada
bavi se razvojem osnovne spremnosti za posao ili osposobljavanjem za stjecanje konkretne stručnosti.
3. Programi za kreiranje poslova podijeljeni su u tri podkategorije:
 - subvencije za dohodak i zapošljavanje,
 - javni radovi,
 - razvoj mikropoduzeća / pomoć u samozapošljavanju

Subvencije za dohodak i zapošljavanje najčešće su u obliku direktnih subvencija poslodavcima za plaće ili kompenzacija za socijalno osiguranje. Ovi programi trebali bi biti namijenjeni dugoročno nezaposlenima, područjima ili sektorima sa visokom nezaposlenošću i posebnim grupama radnika (npr., mladeži). Javni radovi (poznati i kao privremeni programi lokalnih radova i projekti radne pomoći, tj. workfare) trebali bi smanjiti nezaposlenost ili kratkoročno siromaštvo kreiranjem privremenih poslova za posebno ugrožene, siromašne i dugoročno nezaposlene, kako bi im se omogućilo da obnove kontakt sa tržištem rada i povrate samopouzdanje. Konačno, razvoj mikropoduzeća i pomoć u samozapošljavanju treba se sastojati u pružanju financijske i savjetodavne pomoći za formiranje poslovnih inkubatora ili za privremeno pokrivanje tekućih troškova poslovanja malih poduzeća.

Izazovi, simptomi i preporuke

IZAZOVI	SIMPTOMI	PREPORUKE
Poboljšati soc.- ek. sliku	Značajno pogoršavanje makroekonomskog stanja	<ul style="list-style-type: none"> - Direktno kreiranje poslova - subvencije za zapošljavanje - osposobljavanje, usavršavanje i prekvalifikacija - pomoć za samozapošljavanje - podrška mobilnosti radne snage - podrška za zapošljavanje teže zapošljivih, socijalno isključenih i marginaliziranih skupina
Smanjiti/eliminirati strukturne neravnoteže na tržištu rada	Visok nivo upražnjenih radnih mjesta u kombinaciji sa visokim nivoom nezaposlenosti Slaba mobilnost radne snage(koncentracija u velikim gradovima)	<ul style="list-style-type: none"> - Revidiranje školske infrastrukture i programa - jačanje efikasnosti rada HZZ - podržavanje privatnih agencija za zapošljavanje - osposobljavanje, usavršavanje i prekvalifikacija - podrška mobilnosti radne snage (poticanje zapošljavanja na PPDS, otocima i brdsko planinskim područjima) - subvencioniranje samozapošljavanja - podrška OPG za samozapošljavanje
Podržati posebno osjetljive skupine osoba na tržištu rada	dugoročna nezaposlenost; nedovoljna zastupljenost marginaliziranih skupina u ukupnom broju zaposlenih;visoka nezaposlenost i niska participacija osoba sa invaliditetom	<ul style="list-style-type: none"> - Jačanje kapaciteta HZZ (savjetovanje, pomoć u traženju posla) - subvencije za zapošljavanje - prilagođavanje infrastrukture i uvjeta za rad za osobe s posebnim potrebama - podrška razvoja programa udruga civilnog društva koje se bave podrškom posebno osjetljivim skupinama - javni radovi - posebni programi za radno uključivanje osjetljivih i posebno pogođenih skupina na tržištu rada - prepoznati mogućnosti socijalnog poduzetništva kao „alternativnog“ načina zapošljavanja
Podržati zaposlene osobe s niskim primanjima	Veliki broj zaposlenih osoba prima minimalnu plaću ili manje;kašnjenje i neredovna isplata	<ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje poreznih olakšica, uključujući i neoporezivi cenzus u visini minimalne plaće - nadzor i sankcioniranje poslodavaca oko (ne)isplate plaća i doprinosa zaposlenicima
Povećati zapošljivost mladih	Visoka nezaposlenost mladih i njihova slaba participacija na tržištu rada Tržište rada neprilagođeno mladima bez radnog iskustva	<ul style="list-style-type: none"> - Stimuliranje stipendiranja mladih od strane poslodavca i osiguravanje radnog mjesta - nastavak reforme obrazovnog sustava, posebno srednjeg stručnog obrazovanja - poticanje prelaska iz škole na posao - promoviranje pripravništva
Poboljšati opće funkcioniranje tržišta rada, sposobnosti i produktivnost radne snage	Ispodprosječni indikatori tržišta rada; nizak obrazovni nivo radne snage; zaposlenost koncentrirana u radno intenzivnim sektorima i urbanim sredinama	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivnost HZZ-a i PVTR-a - osposobljavanje, usavršavanje i prekvalifikacija - cjeloživotno učenje u službi konstantne zapošljivosti - stimuliranje zapošljavanja u ruralnim područjima

Poboljšati demografsku situaciju	Nizak udio mladih ispod 18 godina starosti u ukupnom broju stanovnika; iseljavanje mladih	<ul style="list-style-type: none"> - Poboljšati obrazovnu infrastrukturu - započeti projekte revitalizacije ruralnih i slabo naseljenih područja
Podržati/povećati ulaganja u nerazvijena područja	Nedovoljna stopa rasta BDP-a; niska pravna sigurnost, nekonkurentnost cijene proizvodnje	<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj infrastrukture - stvaranje dodatnih poticaja za investitore - podići razinu educiranosti za apliciranje EU projekata - porezne olakšice
Poboljšati funkcioniranje i komunikaciju četveropartitnog partnerstva (obrazovne ustanove, poslodavci, zavod za zapošljavanje i OCD)	Nedostatna komunikacija između dionika četveropartitnog partnerstva	<ul style="list-style-type: none"> - Razvijanje i intenziviranje partnerskih odnosa između dionika (iskoristiti postojanje PVTR) - zajednički nastupi pri apliciranju projekata - zajedničke aktivnosti u zajednici
Potaknuti obrazovne ustanove po pitanju uvođenja i primjene novih curricula	Curriculumi u potpunosti ne korespondiraju sa novim kretanjima na tržištu rada, obrazovni sustav se nedovoljno brzo mijenja	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizacija (utjecaji gospodarskog, političkog i drugih sustava i potreba pojedinaca - predviđanje i prilagodba znanstveno-tehnološkom razvitku - utjecaj na proizvodni proces u poduzećima i produktivnost rada - prilagodba strukturnim promjenama - veća institucionalna diversificiranost (povećane mogućnosti izbora) - optimalizacija veličine obrazovnih ustanova u funkciji kvalitete nastavnog procesa - jačanje uloge mladih kao subjekata obrazovnoga proizvodnog procesa - promjena uloge škole u osobnom razvoju pojedinca u okviru koje i ostale društvene institucije - prije svih obitelji - trebaju također imati odgovornu ulogu - razvijanje novih curricula - uvođenje ili dosljednija primjena učeničke prakse s poslodavcima - dodatna edukacija nastavnika - opremanje praktikuma
Evidentirati i podržavati neevidentirane mlade te teže i socijalno isključene zapošljive skupine (žene i osobe starije životne dobi)	Postojanje određenog broja neevidentiranih osoba što za posljedicu donosi njihovu soc. Isključenost	<ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje neevidentiranih osoba u evidencije - potpora teže zapošljivim skupinama (HZZ, organizacije civ. društva) kroz akcije u zajednici i edukaciju
Razviti svijest kao i motivaciju za samozapošljavanje	Samozapošljavanje se općenito nedovoljno razmatra kao čimbenik egzistencije	<ul style="list-style-type: none"> - Start up krediti - razvoj i proširenje poduzetničkih inkubatora - osiguravanje edukacija

Zaključak

Pogled na dosadašnje tokove privredne tranzicije i tranzicije na tržištu rada, kao i sagledavanje ukupnih razvojnih perspektiva gospodarstva u ŠKŽ i daljnjih transformacijskih perspektiva tržišta rada sugeriraju slijedeću stilizaciju.

Izgledi za uspješan završetak tranzicije ka tržišnom gospodarstvu ostaju povoljni. Međutim, problemi na tržištu rada, a posebno visoka nezaposlenost, ostat će veoma izraženi do ulaska RH u Evropsku uniju, odnosno prestanka ili ublažavanja ekonomske krize. Ipak, usprkos relativnoj stabilnosti osnovnih indikatora tržišta rada u narednom periodu – stopa participacije, zaposlenosti i nezaposlenosti – doći će do dalekosežnih strukturnih promjena na tržištu rada.

Prije svega, u strukturi zaposlenosti dominirat će zaposlenost u poduzećima u privatnom vlasništvu dok će zaposlenost u javnom sektoru stagnirati. Prema formi zaposlenja, očekuje se blago pomicanje u korist zaposlenosti za plaću (kod poslodavca) nauštrb samozaposlenosti.

Procesi formalizacije dovest će do značajnog pada neformalne zaposlenosti. Sektorska struktura zaposlenosti učvrstit će visoku zastupljenost uslužnih djelatnosti, dok će zaposlenost u poljoprivredi i prerađivačkoj industriji stagnirati ili blago opasti.

U okviru uslužnih djelatnosti usluge zasnovane na modernoj, informatičkoj tehnologiji i visoko obrazovanje bilježit će najbrži rast. U okviru industrijskog sektora doći će također do blagog pomicanja u korist visoko tehnoloških grana, ali će udio srednje i

niske tehnologije ostati dominantno visok. Doći će do unaprjeđenja obrazovne strukture zaposlenih, kao i do pomaka u korist modernih naspram „klasičnih” vještina.

Poboljšanje opće gospodarske klime, mogućnosti za zapošljavanje, rast dohodaka, standarda ali i životnih troškova, kao i demografsko opadanje stanovništva u radnom dobu, djelovat će u pravcu blagog rasta stope participacije.

Produktivnost rada i kvaliteta zaposlenosti rast će brže od samog rasta zaposlenosti, tako da će i nezaposlenost ostati značajna. Broj nezaposlenih će se održavati ne samo iz priljeva novih mladih korisnika koji po prvi put ulaze na tržište rada, nego i kroz povratak na tržište rada prethodno obeshrabrenih pripadnika radne snage, kao i kroz prestanak nisko-produktivnih aktivnosti u zanimanjima u opadanju. U strukturi nezaposlenih bit će iznadprosječno zastupljeni stanovnici ruralnih i nerazvijenih područja, osobe bez stručnih kvalifikacija, starije osobe i pripadnici marginaliziranih skupina.

LITERATURA / IZVORI

- Smjernice za provedbu Strategije Europa 2020.
- Brugges Communiqué – Izjava iz Bruggesa
- OP razvoja ljudskih potencijala
- Strategija razvoja sustava strukovnog obrazovanja u RH
- Nacionalni plan za poticanje zapošljavanja 2011.-2012. - prioriteti i mjere
- Nacionalni plan za poticanje zapošljavanja 2011.-2012.
- Nacionalni provedbeni plan za socijalno uključivanje 2011.-2012.
- Nacionalni program za mlade 2009.-2013.
- Prvi rezultati popisa stanovništva RH 2011.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala ŠKŽ 2011.-2013.
- Razvojna strategija ŠKŽ
- Mjesečni statistički bilten HZZ PS ŠIBENIK
- Ankete poslodavaca 2011. – HZZ PS Šibenik
- Preporuke za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja – HZZ
- Web stranice obrazovnih ustanova na području ŠKŽ

OGI PUBLIKACIJE

31. Publikacija "Analiza tržišta rada Šibensko-kninske županije i preporuke za usklađivanje ponude i potražnje" - 2012.
30. Publikacija "Provedba i rezultati ankete za mlade i poslodavce" - 2011.
29. Priručnik "Socijalno poduzetništvo – inovacija za dobrobit čovječanstva" - 2011.
28. Priručnik "Mladi i poduzetni" – 2011.
27. Priručnik "Korak po korak do posla" – 2011.
26. Priručnik "Znanjem do posla 2" – 2011.
25. Priručnik "Udruge i socijalno poduzetništvo" - 2010.
24. Strateški plan razvoja ruralnih zajednica zaleđa Šibensko-kninske i Zadarske županije - 2010.
23. Priručnik "O socijalnom poduzetništvu" - 2009. ISBN 978-953-95620-7-4
22. Priručnik "Mladi i rad Savjeta mladih" - 2009. ISBN 978-953-95620-6-7
21. Priručnik "Skrb o starim i nemoćnim osobama" - 2009.



20. Priručnik "Stari zanati" - 2009.
19. Priručnik "Osnove rada na računalu" - 2009.
18. Priručnik "Računovodstvo neprofitnih organizacija" - 2008.
17. Priručnik "Znanjem do posla" - 2008. ISBN 978-953-95620-4-3
16. Praktični vodič - za predstavnike/ce JLS u provedbi rodne ravnopravnosti - 2008. ISBN 978-953-95620-5-0
15. Priručnik "Modeli lokalnog partnerstva - zbornik dokumenata i obrazaca" - 2007. ISBN 978-953-95620-2-9
14. Priručnik "Putokaz lokalnog razvoja" - 2007. ISBN 978-953-95620-1-2
13. Priručnik "Vodič za udruge" Šibensko-kninske i Zadarske županije - 2007. ISBN 978-953-95620-3-6 12. Brošura "I mi to znamo" - 2007.
11. Brošura "Mladi i njihova zajednica" - 2007.
10. Priručnik "Obrazovanje dužnosnika, vijećnika i službenika stručnih službi lokalnih samouprava u Republici Hrvatskoj o civilnom društvu" - 2006. ISBN 953-95620-0-7
9. Priručnik "Aktivizam građana u lokalnoj zajednici" - 2006.
8. Brošura "Što smo učinili za svoju zajednicu" - pregled CroNGO projekata - AED/USAID - 2006.
7. Priručnik "Žena i razvoj zajednice" - 2005.
6. Priručnik "Lokalna samouprava i građani" - 2005.
5. Priručnik "Vodič kroz lokalnu samoupravu" - 2003.
4. Priručnik "Međusektoralni informator za Grad Drniš" - 2003.
3. Brošura "Građanske udruge u tranziciji lokalne zajednice" - 2002.
2. "Priručnik za organizatore zajednice" - 2001.
1. Brošura "Mali vodič za birače" - 1999./2000.

OGI USLUGE I CONSULTING

PROJEKTI EU i drugi davatelji potpora u zemlji i inozemstvu


1. Izrada projekata

- Vođenje klijenta kroz izradu projekta i savjete u pripremi projektnog prijedloga
- Dizajn projekta i logičke matrice projekta
- Izrada kompletnog projektnog prijedloga (logička matrica, aplikacijski obrazac i detaljni proračun)
- Izrada detaljnog proračuna
- Puliranje projekta: analiza i davanje komentara na već razvijeni projektni prijedlog radi povećanja kvalitete projektne aplikacije i podizanje šansi za uspjeh
- Prijevod projekata i drugih dokumenata s hrvatskog na engleski jezik

2. Provedba projekata

- Pomoć u “čišćenju proračuna projekta” – postupak sa ugovornim tijelom prije potpisivanje ugovora
- Konzultacije pri upravljanju projektima (dokumentacija projekta, administrativni postupci, upravljanje projektnim timom, financijsko poslovanje projekta)



- 
- A 3D bar chart and line graph on a grid background. The bars are in shades of blue and yellow, and the lines are in shades of orange and yellow. The chart shows a general upward trend in the data series.
- Vođenje cjelovitog projekta (aktivnosti projekta, financijsko poslovanje projekta, javna nabava, izvještavanje)
 - Pomoć u javnoj nabavi prema standardima EU
 - Pomoć u izradi izvještaja (narativni i financijski)
 - Prijevod izvještaja s hrvatskog na engleski jezik
 - Vanjski monitoring i evaluacija projekata

PLANIRANJA I ANALIZE

- Izrada strateških i operativnih planova za neprofitne organizacije i JLS
- Izrada godišnjih planova rada za neprofitne organizacije
- Analize SWOT, PESTE, DIONIKA za neprofitne organizacije i JLS
- Analitičke analize za neprofitne organizacije i JLS
- Analize stanja i procjena potreba lokalnih zajednica
- Cost-benefit analize

KNJIGOVODSTVENI SERVIS

- Knjigovodstveno-računovodstvene i blagajničke usluge za pravne osobe
- Edukacije u području financijskog poslovanja za neprofitne organizacije
- Konzultacije i podrška u samostalnom vođenju financijskog poslovanja

INFORMATIKA I DIZAJN

- Radionice informatike – rad na računalu (Word – Excel – Power point – Outlook – Synesis)
- Izrada web stranice
- Održavanje računalne opreme, umrežavanje uredskih računala i sl.
- Dizajn papirnate konfekcije

SOCIJALNO PODUZETNIŠTVO

- Edukacija o socijalnom poduzetništvu
- Vođenje procesa izrade poslovnog plana
- Izrada poslovnih planova u području socijalnog poduzetništva
- Konzultacije i podrška u provedbi poslovnih planova socijalnog poduzetništva

NORMATIVNO PRAVNI DOKUMENTI

- Izrada:

Statuta, Poslovnika o radu tijela upravljanja, Pravilnika o radu, Pravilnika o organizaciji, sistematizaciji i visini plaća, Pravilnika o financijskom poslovanju i upravljanje gotovim novcem, Pravilnika o upotrebi službenih vozila, Odluke o uvjetima korištenja privatnih vozila u službene svrhe, Pravilnika o radnom vremenu i preraspodjeli radnog vremena, Pravilnika o korištenju godišnjih odmora i drugih plaćenih ili neplaćenih radnih dana, Pravilnika o korištenju opreme, Pravilnika o evaluaciji upravnih tijela, zaposlenika i volontera, različiti ugovori (o radu, o djelu, autorski ugovori, sporazumi, suradnja, partnerstvo, darovnice i sl.)

ORGANIZIRANJE DOGAĐANJA

- Konferencije, seminari, tribine, okrugli stolovi i sl.
- Izložbeno-prodajni sajmovi
- Studijska putovanja u zemlji i inozemstvu

EDUKACIJE

- UPC i pisanje projektnih prijedloga
- Upravljanje imovinom
- Sudjelovanje građana u radu JLS
- Mobilizacija i organizacija zajednice
- Upravljanje ljudskim resursima
- Europska unija i njene strukture
- Uloga vijećnika u lokalnoj samoupravi
- Javno zagovaranje
- Međusektorska i međuregionalna suradnja
- Timski rad
- Volonterizam u zajednici
- Različiti oblici planiranja (strateško, godišnje, operativno i dr.)

NAJAM OPREME

- Prijenosna računala
- LCD projektor i stalak sa projekcijskim platnom
- Video kamere
- Fotoaparati
- Grafoskop



Usluge i consulting pružaju stručni zaposlenici i vanjski stručni suradnici organizacije.

Usluge i consulting se pruža u uredima u Osijeku i Drnišu i na vanjskim lokacijama.

Cilj našeg socijalnog poduzetništva je samofinanciranje naših projekata i aktivnosti te povećanje zaposlenosti.

OGI JE OD 01.01.2011. U SUSTAVU PDV-a

Za sve informacije o detaljima usluga i consultinga obratite se našim uredima

Europsku uniju čini 27 zemalja članica koje su odlučile postupno povezivati svoja znanja, resurse i sudbine. Zajednički su, tijekom razdoblja proširenja u trajanju od 50 godina, izgradile zonu stabilnosti, demokracije i održivog razvoja, zadržavajući pritom kulturalnu raznolikost, toleranciju i osobne slobode. Europska unija posvećena je dijeljenju svojih postignuća i svojih vrijednosti sa zemljama i narodima izvan svojih granica.



Ovaj projekt financiraju Europska unija
i Ured za udruge Vlade RH



Organizacija za
građanske inicijative

Ured Drniš
Kralja Zvonimira 10
22 320 Drniš
tel: 022 / 888 – 606
tel/fax: 022 / 888 – 607
Web: www.ogi.hr
Email: ogi2@st.t-com.hr



Udruga
Zvonimir

VII Gardijske brigade 13
22300 Knin
Tel: 022/662.554
Fax: 022/664.908
Email: zvonimir@zvonimir.hr



HZZ
- Područna služba
Šibenik

Matije Gupca 42A
22 000 Šibenik
tel: 022/201 111
fax: 022/201 118



Pučko
otvoreno učilište
Knin

4.Gardijske Brigade bb
22 300 Knin
Telefon/fax: 022/662-400
Email: pou-kinin@pou-kinin.hr



Ovaj projekt financiraju Europska unija
i Ured za udruge Vlade RH